THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVII Kaina 25 c. PENKTADIENIS — FRIDAY, SAUSIS — JANUARY 28, 1983 Nr. 19

„L. K. B. Kronika" Nr. 54

Konstitucijos „laisvės" ir gyvenimo tikrovė

(Tęsinys)

Religijų reikalų tarybos prie TSRS Ministrų Tarybos įgaliotinis Lietuvos TS Respublikai 1982.VI.1 Nr. 193.
232600, Vilnius, Totorių 1, tel. 61-95-29.

Kun. Benediktui Urbonui, Joniškėlis, M. Melnikaitės 24-2, Pasvalio raj.

Pranešame į Jūsų 1982 m. gegužės 17 d. pareiškimą, rašytą Lietuvos TSR prokurorui, kad negalima sutapatinti veiksmų, jog kiekvienas pilietis gali laisvai eiti į bažnyčią su vaikų mokymu religijos arba pritraukimu juos patarnauti kulto tarnautojams atliekant religines apeigas. Tai dvi skirtingos ir Jums gerai suprantamos sąvokos.

Išvaryti vaikus iš bažnyčios arba neorganizuoti juos aktyviai dalyvauti religinėse apeigose, klapčiukauti, dalyvauti choruose, procesijose, ceremonijose — tai ne vienas ir tas pats.

Bažnyčios kanonais ir taisyklėmis Jūs galite vadovautis tiek, kiek jie neprieštarauja valstybės įstatymams, priešingu atveju valdžios organai už tarybinių kultų įstatymų pažeidimus bus priversti priimti Jūsų atžvilgiu atitinkamas priemones.

Tarybos įgaliotinio nuomone, administracinė komisija prie Pasvalio r. LDT VK jus nubausdama pasielgė teisingai.

Tarybos Įgaliotinis
(parašas) *P. Anilionis*

Lietuvos TSR Prokurorui

Nuorašai: 1. RRT prie TSR MT įgaliotiniui, 2. Panevėžio vyskupijos Apaštališkajam Administratoriui, 3. Panevėžio vyskupijos Kapitulai, 4. Pasvalio dekanui.

Kun. Benedikto Urbono,
Joniškėlio parapijos klebono,

Pareiškimas

Esu patekęs į padėtį, kai LTSR Konstitucijos straipsniai ir Religijų reikalų tarybos prie TSRS Ministrų Tarybos įgaliotinio Lietuvos TSR oficialūs pareiškimai susikerta su man taikoma administracine praktika.

Gerai žinau LTSR Konstituciją: jos 32 ir 50 str. garantuoja religinių kultų praktikavimo laisvę visiems piliečiams be apribojimų.

Gerai žinau ir savo, kaip kunigo, pareigas. Katalikų Bažnyčios Kanonų teisės kodeksas įsako: „Sielų ganytojai griežčiausiai įpareigojami mokyti krikščioniško mokslo visus tikinčiuosius, tuo pačiu ir jų vaikus (žr. CIC cann. 1329). Panevėžio vyskupijos Sinodas irgi to paties įsakmiai reikalauja (žr. Pirmasis Panevėžio vyskupijos Sinodas, 45-47 psl. 188-197 paragr.).

Štai ką oficialiai skelbia Valstybės atstovai:

Religijų reikalų tarybos prie TSRS MT įgaliotinis Lietuvos TSR, Petras Anilionis rašo: „Visiems piliečiams suteikiama visiška laisvė religijos klausimais... Kiekvienas pilietis gali laisvai eiti į bažnyčią... Tarybiniai įstatymai saugo tikinčiuosius nuo bet kokių pasikėsinimų į tikėjimo laisvę" („Valstiečių laikraštis", 1980.III.29, nr. 39, str. „Apie sąžinės laisvę").

RRT prie TSRS MT įgaliotinis LTSR, Justas Rugienis rašė: „Tarybinė valstybė ir jos valdžios organai nesikiša į bažnyčios vidaus reikalus, t.y. į jos kanoninę ir dogmatinę veiklą" („Tarybų darbas", 1972 m. rugsėjo 9 nr., str. „Tarybos ir religinių kultų įstatymai„).

(Bus daugiau)

Medžiaga Madrido konferencijai

Madridas. — Vyriausiasis Lietuvos išlaisvinimo Komitetas aprūpino Madrido konferencijoje Europos saugumo ir bendradarbiavimo klausimais dalyvaujančių valstybių delegacijas dokumentine medžiaga apie Lietuvoje vykdomus žmogaus teisių pažeidimus. Tarp delegacijom įteiktų dokumentų yra ir Telšių vyskupijos kunigų tarybos protestas Sovietų Sąjungos generaliniam prokurorui dėl teroro veiksmų prieš katalikų Bažnyčią Lietuvoje. Tarybos raštas buvo pasiųstas prokurorui 1980 m. lapkričio 30 d. Jo turinys buvo išspausdintas Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 47-ame numeryje. Rašte generaliniam prokurorui Telšių kunigų taryba atkreipia dėmesį, kad jau eilę metų prieš Lietuvos Katalikų Bažnyčią yra vykdomi įvairaus profilio teroro veiksmai, bet kad nusikaltėliai retai yra išaiškinami arba tiesiog nekreipiamas dėmesys į tikinčiųjų skundus. Rašte išvardinami net 25-ki konkretūs nusikaltimai prieš bažnyčias, koplytėles, kryžius vien Telšių vyskupijoje, taip pat primenama vis dar neišspręsta Klaipėdos bažnyčios byla, nurodant, jog sovietinė valdžia ir šiuo atveju nėra reagavusi nei į tikinčiųjų skundus, nei į jų prašymus. Įteikiant Madrido konferencijos dalyviam Telšių kunigų tarybos raštą generaliniam prokurorui, buvo siekiama kuo ryškiausiu būdu dokumentuotai iškelti Lietuvoje vykdomus nusikalstamus veiksmus prieš Bažnyčią ir jų toleravimą iš valdžios pusės, visiškai nesiskaitant su tikinčiųjų jausmais.

— Japonijos parlamente kairieji atstovai kritikuoja premjerą Nakasone dėl jo „karinių pareiškimų" Washingtone. Premjeras pagrasino paleisti parlamentą ir skelbti naujus rinkimus.

— Izraelio gynybos ministeris Sharon gynė vyriausybės nutarimą parduoti Zairei ginklus ir apmokyti Zairės kariuomenę. Tuo Izraelis padidins savo įtaką Afrikos žemyne, pasakė ministeris.

Marija Krauchunienė paskirta Lietuvos Garbės vicekonsule Chicagoje.

Valdžios akcija prieš kun. A. Svarinską

Maskva. — Pasaulio spaudos agentūros paskelbė sovietų „Tass" pranešimą, kad valdžios teisingumo organai pradėjo kriminalinę bylą prieš Viduklės parapijos kelboną Alfonsą Svarinską, 57 metų amžiaus. Sovietų agentūra neskelbia, ar kun. Svarinskas suimtas.

„Tass" skelbia, kad Svarinskas naudojo bažnyčią pridengti šmeižikiškos medžiagos gaminimui. Medžiaga buvo siunčiama į užsienį nelegaliais kanalais. Subversijos centrai užsienyje naudojo tą medžiagą savo antisocialistiniams tikslams ir skatino kišimąsi į Sovietų Sąjungos vidaus reikalus, rašo sovietų agentūra.

UPI žiniomis, buvo išleista daugiau 50 numerių „Lietuvos Katalikų Kronikos". Ten aprašomi valdžios veiksmai prieš krikščionis Lietuvos respublikoje.

„Tass" rašo, kad Svarinskas ruošdavo prieš valdžią nukreiptus susirinkimus, regino tikinčiuosius kovoti prieš dabartinę sistemą, priešintis įstatymams ir neklausyti valdžios. Jis buvo daug kartų įspėtas, kad jo veikla eina prieš konstituciją ir yra kriminalinio charakterio. Svarinskas tačiau ignoruodavo įspėjimus, didino savo veiklą ir paskutiniu metu sistematingai kurstė savo pamoksluose tikinčiuosius eiti į atvirą kovą prieš sovietinę valdžią, rašo „Tass".

Kun. Svarinskas buvo vienas Tikinčiųjų Teisėms ginti komiteto narių. Jis nekartą pasisakė prieš valdžios paskelbtus „Religinių susivienijimų nuostatus", nes tie reikalavimai prieštaravo Bažnyčios hierarchinei santvarkai ir jos kanonams.

Įgaliotinis P. Anilionis ne kartą yra pavadinęs kun. A. Svarinską „ekstremistu", „antitarybininku", „plaukiančiu prieš srovę".

„Tasso" pranešimas trečiadienį apie kun. A. Svarinsko persekiojimą sutapo su žinia, kad į Romą atvyko arkivyskupas Julijans Vaivods, kuris bus pakeltas į kardinolus.

Tariasi dėl raketų

Washingtonas. — Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministeris Hans Dietrich Genscher atvyko į Washingtoną, tarėsi su prezidentu Reaganu ir su sekretoriumi Schultzu. Vokiečių vyriausybė toliau įsitikinusi, kad Europoje geriausias sprendimas būtų priimti prezidento Reagano „zero option" sprendimą. Pagal jį, Europoje nebūtų dislokuojamos NATO raketos, o sovietai atitrauktų savo turimas.

Artėjant vokiečių parlamento rinkimams, stebėtojai mano, kad ministeris Genscher gali nebepatekti į parlamentą, nes jo liberalų demokratų partija prarado daug balsuotojų, kai pasitraukė iš koalicijos su socialdemokratais ir sudarė vyriausybę su krikščionimis demokratais. Pagal konstituciją, į bundestagą atstovus praveda tokia politinė partija, kuri rinkimuose gauna ne mažiau 5 nuoš. visų balsų. Opinijos tyrimai rodo, kad šiuo metu liberalai gautų apie 4 nuoš.

— Gvatemaloje suimtas amerikietis, kuris vadovavo sukilėlių prieš vyriausybę būriui.

Muzika „Iš Lietuvos"

Philips firma Olandijoje išleido ilgo grojimo plokštelę, kurioje įrašyti įvairūs kvintetai pučiamiesiem instrumentam. Įrašytųjų kūrinių tarpe yra Makso Lauriškaus suita opus 23, pavadinta „Iš Lietuvos", Aus Litauen. Iš penkių suitos dalių, dvi dalys plokštelės aplanke yra pažymėtos lietuviškais pavadinimais „Daina" ir „Metturgis". Muzikas Maksas Lauriškus gimė 1876 m. Įsrutyje, mirė Berlyne 1929 m. Buvo Berlyno aukštosios muzikos mokyklos dėstytojas. Yra sukompanavęs nemažai kūrinių, ypač kamerinės muzikos.

Marija Krauchunienė – garbės vicekonsulė

Ministeris S.Lozoraitis, LDŠ, paskyrė Mariją Krauchunienę Lietuvos garbės vicekonsule mūsų generaliniame konsulate Chicagoje.

Ryšium su tuo Lietuvos atstovas dr. S. A. Bačkis paprašė Valstybės sekretorių, kad Valstybės departamentas sutiktų tokiu titulu M. Krauchunienę pripažinti. Valstybės departamentas sausio 20 d. raštu pranešė Lietuvos atstovui, kad Marijai Krauchunienei minėtu titulu propažinimas yra suteiktas.

Marija Krauchunienė-Januškaitė, gimusi Janonių k., Kurklių vl., Ukmergės aps., 1943 m. yra baigusi Pedagoginį institutą, o atvykusi į JAV 1947 m. Chicagoje baigė Wright jr. College. Jos vyras Victor Krauchunas yra vicepirmininkas Chicagos Title and Trust Co., o jų sūnus Raimondas turi aukštas pareigas Bell Telephon Co. Chicagoje.

TRUMPAI IŠ VISUR

– Washingtone lankosi Egipto prezidentas Mubarak. Jis pasakė spaudai, kad Egiptas nesiųs į Izraelį savo ambasadoriaus, kol Izraelio kariuomenė bus Libane. Egiptas nepradės ir derybų dėl taikos. Pasitarimai dėl palestiniečių autonomijos nutrūko pernai.

— Gdansko laivų statykla pranešė Lech Walesai, kad jis įrašytas į darbininkų sąrašą nuo sausio 17, tačiau dar negali eiti elektriko pareigų, kol neatneš iš vyriausybės įstaigų pažymėjimo, kad jo vadovautos unijos finansai yra tvarkoj ir kad jis niekur kitur nedirba.

— Sumažėjus naftos produkcijai, Nigerija įsakė išvažiuoti tūkstančiams darbininkų, atvykusių iš kitų kraštų, daugiausiai iš Ganos.

— Bolivijos valdžia suėmė vokiečių kilmės Klaus Barbie, anksčiau žinomą kaip Klaus Altmann. Jo suėmimo ir perdavimo seniai reikalavo Vakarų Vokietija. Nacių karo laikais Altmann vadovavo Gestapo įstaigai okupuotoje Prancūzijoje ir buvo vadinamas „Lyono skerdiku". Jo laukia teismas. Buvusios Bolivijos vyriausybės kelis kartus atsisakė jį perduoti, tačiau dabartinė gali tai padaryti.

— Du lenkai lengvu lėktuvu pabėgo iš Lenkijos ir nusileido Vakarų Berlyno Tempelhofo aerodrome. Lėktuvą lenkai pasiėmė iš skraidymo klubo netoli Varšuvos. Trečias keleivis, lėktuvų mechanikas, nusprendė grįžti atgal ir buvo perduotas Lenkijos diplomatams.

— Filipinų prezidentas įsakė užsieniuose dirbantiems filipiniečiams dalį savo uždarbio siųsti namo, nes valstybei labai reikia užsienio valiutos.

— Kongrese 17 demokratų ragina prezidentą Reaganą ieškoti Centrinėje Amerikoje nuosaikaus, taikiomis derybomis paremto, sprendimo. Demokratai teigia, kad parama kariniams diktatoriams tik apsunkina regiono taikos ieškojimą.

— Egipto valdžia ir spauda ragina JAV vyriausybę griežčiau paspausti Izraelio vyriausybę, kad ji netrukdytų taikos procesui.

Nauji kanonai

Roma. — Kaip jau pranešta, popiežius Jonas Paulius II sausio 25 pasirašė naujus Bažnyčios kanonų teisės įstatymus, kurių yra 1,752 septyniose knygose. Įstatymai įsigalios lapkričio 27 d., kada prasidės Adventas. Įstatymai surašyti lotyniškai, dabar prasidės jų vertimas į daugybę pasaulio kalbų.

Vyskupas Jose Rosalio Castillo Lara, kuris vadovavo komisijai redaguojant naujuosius Kanonus, ir teisininkas prof. Pio Cipriotti paaiškino spaudos atstovams, kad naujame Bažnyčios teisės kanonų rinkinyje inkorporuota daug istorinių pakeitimų, kuriuos nutarė Vatikano Antroji Taryba. Pasirašydamas naują rinkinį, popiežius Jonas Paulius II pasakė: „Mes atsiduodame Dievo globai, ši diena yra istorinė ir tik tie, kurie ateis po mūsų, spręs, ką mes padarėme".

Svarbesni pakeitimai liečia pasauliečių tikinčiųjų vaidmens išplėtimą. Pasauliečiai galės perimti kai kurias kunigų pareigas. Vyskupai galės leisti pasauliečiams vadovauti parapijai, suteikti Moterystės sakramentą, vadovauti laidotuvėms. Pasauliečiams tačiau nebus leidžiama laikyti Mišias ar klausyti išpažinčių. Pasaulietės moterys galės būti diecezijų kanclerėmis, finansinėmis patarėjomis, iždininkėmis, galės būti vyskupijų tribunolų narėmis. Moterys nebus įšventinamos kunigėmis, tačiau galės skaityti Evangeliją ir dalinti Komuniją. Moterų vienuolijos turės didesnę administratyvinę autonomiją.

Bažnyčios hierarchija daugiau decentralizuojama, patvirtinami nacionalinių vyskupų konferencijų uždaviniai. Vyskupai gauna daugiau galių pasirinkti, kaip Bažnyčios nurodymai bus taikomi vietinėse sąlygose. Teologijos dėstytojai aukštosiose mokyklose turės gauti vietinių vyskupų leidimus. Nors kanonai uždraudžia kunigams ir vienuoliams dirbti politinėse pozicijose ar darbininkų profesinių sąjungų atsakingose vietose, vietiniai vyskupai tą draudimą gali atšaukti. Kunigai ir vienuoliai ar vienuolės galės dalyvauti vyriausybių komisijose, kurios svarsto jaunimo problemas ar narkotikų pasekmių klausimus. Vietiniai vyskupai gali leisti dvasiškiams „politikuoti", jei tai naudinga ginant Bažnyčios ar tikinčiųjų teises.

Atskirų šalių vyskupų konferencijos galės nustatyti privalomas šventas dienas, kada privaloma išklausyti Mišias. Kanonai nustato tik dvi tokias dienas: Kalėdas ir Marijos šventę.

Kaip Afganistanas kankina kalinius?

New Yorkas. — „Freedom House" organizacija sukvietė spaudos atstovus pasimatyti su šešiais Afganistano pabėgėliais, kurie papasakojo apie žmogaus teisių laužymus, masinius žudymus ir kankinimus tardymo kamerose. Mergina Farida Ahmadi, 22 metų amžiaus, suimta už prieš valstybinių lapelių platinimą, pasakojo, kaip ją komunistai kalėjime kankino, neleisdami miegoti, leisdami per jos kūną elektrinius smūgius, versdami stovėti. Kartą ją vertė stebėti, kaip kankinami kiti kaliniai. Vienam jaunam laisvės kovotojui tardytojai išplėšė akis ir numetė ant stalo, sakydami, kad ir „tau taip bus, jei neprisipažinsi".

Kitas afganas papasakojo, kaip viename sovietų kareivių apsuptame kaime visi vyrai sulindo į ilgą vandens vamzdį — tunelį. Rusai pradėjo pilti į vamzdį gazoliną, jį uždegė šviečiančiomis kulkomis. Kilo sprogimas, gaisras ir sudegė 93 vyrai.

Beginui teks atidėti vizitą

Jeruzalė. — Izraelio premjeras Beginas pareiškė per Izraelio radiją, kad Amerikoje jis neteisingai puolamas dėl derybose su Libanu kilusių sunkumų. Izraelis reikalauja, kad jam būtų leista pasilikti Libano teritorijoje tris žvalgybos stotis, kurias saugotų 750 Izraelio kareivių. Amerikos vyriausybė paskelbė, kad numatytas Begino vizitas Washingtone šiuo metu būtų „nepatogus". Beginas planavo atvykti vasario mėn.

Vyksta į Afriką

New Yorkas. — Jungtinių Tautų gen. sekretorius Javier Perez de Cuellar sekmadienį išvyksta į Afriką. Pirmiausia jis sustos Kenijoje, vėliau aplankys Angolą, Mozambiką, Tanzaniją ir Zimbabvę. Sekretorius bandys susitarti dėl vieningos politikos Namibijos atžvilgiu.

Negausim geresnių knygų iš Lietuvos

Kad geležinė uždanga dar labiau stiprinama, rodo neseniai išleistas potvarkis, draudžiąs siųsti iš ok. Lietuvos bet kokį vertingesnį leidinį. Vilniaus ir kituose paštuose iškabinti tokie nurodymai:

„Nepriimami siųsti į užsienį periodiniai leidiniai, išleisti iki 1945 metų imtinai. Periodiniai leidiniai, išleisti po 1945 metų, priimami siųsti kiekvieno pavadinimo po vieną egzempliorių banderolėje.

Miniatiūrinės grafikos kūriniai (atvirukai, etiketės ir kt.) priimami persiųsti po vieną egzempliorių, tačiau ne daugiau 10 vienetų banderolėje.

Nepriimami persiųsti į užsienį rinktiniai raštai, enciklopedijos ir atskiri jų tomai, dailės albumai, nepriklausomai nuo jų išleidimo metų.

Knygos priimamos persiųsti į užsienį tik su TSRS Kultūros ministerijos įgaliotinio leidimu, ne daugiau 3-jų egzempliorių banderolėje".

KALENDORIUS

Sausio 28 d.: Tomas Akvin., Konstancija, Kaributas, Nijolė.

Sausio 29 d: Konstantas, Barbėja, Girkantas, Banguolė.

Saulė teka 7:08, leidžiasi 4:59.

ORAS

Debesuota, šilčiau temperatūra dieną 35 l., naktį 20 l.

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybauskas
Telef. — namų 847-1729
4144 So. Maplewood, Chicago, IL
Įstaigos 269-7557 60632

P.L. SPORTO ŽAIDYNĖMS ARTĖJANT

SNIEGO TRŪKSTA, BET VARŽYBOS ĮVYKS

Vasario 5-6 d., Holliday Valley, netoli Buffalo, bus pradėtos II-sios P.L. sporto žaidynės slidinėjimo varžybomis. Slidinėjimo komiteto vicepirmininkas ir varžybų vadovas Vytenis Čiurlionis naktimis nemiega, beruošdamas šias varžybas ir belaukdamas sniego.

Prieš keletą dienų jis lankėsi varžybų vietovėje ir pats dalyvavo Clevelando Metro Ski Council vestose varžybose. Kalnas, ant kurio vyko slalomo varžybos, turėjo gerą sluoksnį sniego, tačiau dirbtino, ir varžybos praėjo sklandžiai. Kalnas gana status ir atitinka tarptautiniams reikalavimams. Šis kalnas bus pasiruošęs ir priglaus lietuvių ir pabaltiečių slidinėtojus, bet tik tuo atveju, jei neiškris pakankamai sniego ir nepasiseks su dirbtinu sniegu padengti numatytą kalną lietuvių varžyboms. Šis kalnas truputį lengvesnis ir prieinamesnis vidutinio lygio slidinėtojams.

"Visais kitais atžvilgiais esame pilnai pasiruošę, džiaugiamės australiečių dalyvavimu ir bendrai didžiuliu susidomėjimu; taip pat tikimės oficialiai daliai ar medalių įteikimui ŠALFAS S-gos c.v. atstovų" — pasakė V. Čiurlionis.

Jau yra žinoma, kad slidinėjimo varžybose dalyvaus centro valdybos vicepirmininkas Algirdas Bielskus, tačiau yra galimybė, kad į jas atvyks ir pats pirmininkas Valdas Adamkus ar jo pavaduotojas Rimas Dirvonis.

Medalių klausimas truputį liūdnesnis, nes dalį, ir gana mažą, nebuvo įmanoma šioms varžyboms pagaminti. Laimėtojams bus įteikti specialiai paruošti pažymėjimai, o vėliau įteikti ir medaliai.

KUR IR KADA AUSTRALIEČIAI LANKYSIS?

Kalėdų švenčių metu, kaip žinome, įvyko 33-ji Australijos lietuvių sporto šventė. Rungtynių nuotaika ir entuziazmas buvo ypatingas, nes daugelis žaidėjų svajojo būti išrinkti į rinktinę ir vykti į Chicagą bei apkeliauti visą Ameriką ir Kanadą. O klubų vadovai posėdžiavo ir daug valandų praleido prie "žalio" stalo: pirmiausia ieškodami būdų išlyginti visus nesklandumus ir vieningai atvykti į II-sias P.L. sporto žaidynes, o antra — turėjo išrinkti laiminguosius, kurie atstovaus Australijai.

Abu darbai buvo pilnai atlikti. Padaryta galutinė taika, išreikštas pasitikėjimas A. Laukaičiui, kaip išvykus vadovui, ir sustatytos visos rinktinės. Visa šimtinė bus laimingų, iš kurių 16 pateko į vyrų krepšinio rinktinę, 14 į moterų ir 15 į jaunių; 17 į vyrų tinklinio rinktinę, 13 į moterų, 6 dalyvaus plaukime ar lengv. atletikoje, 6 golfe, 2 stalo tenise, 3 šachmatuose, o jiems visiems vadovaus 7 vadovai. Žinoma, šie skaičiai dar gali po truputį keistis.

Ši didžiulė grupė atvyksta į Clevelandą birž. 4 d., šeštadienį, ir bus iki birž. 7 d., antradienio; Detroite birž. 6-10 d.; Baltimorėje birž. 10-14 d.; New Yorke birž. 14-18 d.; Toronte birž. 18-21 d.; Bostone birž. 21-23 d. ir birž. 23 d. vakare atsiras Chicagoje, kur bus iki liepos 5 d. Po to dar numato praleisti 3 dienas Las Vegas ir porą dienų Honolulu ir tik liepos 16 d. vėl atsiras Sydnėjuje.

SPAUDOS PUSLAPIUOSE

Sausio mėn. "American Rifleman" žurnale atspausdinta Vlado Turlos nuotrauka ir aprašymas.

Jame rašoma, kad Vlado Turlos, 29 m., paskutinėse pasaulio pirmenybėse Caracas, Venezueloje, pasirodymas buvo sensacingas. Jis pasipuošė trimis aukso medaliais, laimėdamas oro pistoleto varžybas su 590, "centrinės ugnies" pistoletu su 592 ir standartiniu su 583. Iki šiol tik švedas T. Ullman 1947 m. buvo laimėjęs du medalius, t.y. daugiau negu vieną aukso medalį, individualinėse pasaulio pirmenybėse (pistoleto varžybose). Turlos oro pistoletu laimėjimas yra naujas pasaulinis rekordas, kurį jis iki šiol jau du kartus pagerino, o standartiniu pistoletu laimėjimas prilygo dabartiniam rekordui. Straipsnis užbaigiamas, kad V. Turla yra armijos karininkas iš Vilniaus, Lietuvos.

Apie V. Turlą šiame skyriuje jau rašėme, pabrėždami, kad jis buvo išrinktas 1982 m. geriausiu Lietuvos sportininku. Tuo pačiu džiaugiamės, kad "American Rifleman" žurnalas turėjo drąsos pabrėžti, kad Vladas Turla yra lietuvis iš Vilniaus. Liūdnoka, kad kiti Amerikos laikraščiai ir žurnalai, aprašydami Sov. Sąjungos krepšinio rinktinės rungtynes su vietos universitetais nepajėgė to padaryti su Lietuvos krepšinio pažibomis A. Saboniu, S. Jovaiša ir V. Chomičiumi.

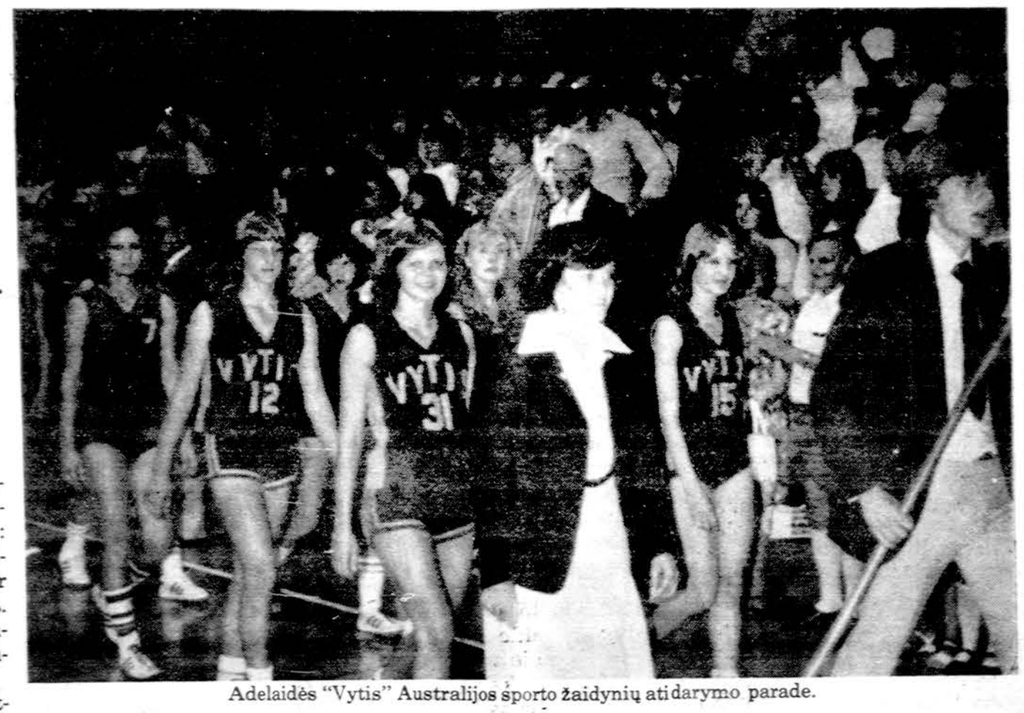

Adelaidės "Vytis" Australijos sporto žaidynių atidarymo parade.

FUTBOLAS

"LITUANICA" DAR EINA BE PRALAIMĖJIMO

1983 metų žiemos salės pirmenybių rungtynės, vykstančios sekmadieniais Villa Park priemiestyje, Odeum Arena, 1033 N. Villa Ave., jau gerokai įsibėgėjo, komandos viena kitą jau pažįsta nors iš matymo ir nujaučia, ko gali tikėtis. "Lituanicos" komanda jau žaidė trejas rungtynes: laimėjo prieš vokiečių "Kickers" 3:2 ir sužaidė lygiomis su čekų "Sparta" ir ukrainiečių "Lions" 0:0. Mūsų vadovų ir žaidėjų teigimu, visas rungtynes, galėjome laimėti ir dar kaip... "Šiuo metu geriausiai atrodo lenkų komandos "Eagles" ir "Royal Wawel", kurios krečia savo oponentams dviženkliais skaičiais. Vokiečių "Schwaben" ir skandinavų "Vikings" atrodo rimtai ir įtikinančiai, kad turi žaidėjų. Šį sekmadienį, sausio 30 d., 3 val. 45 min. p.p. "Lituanica" žais prieš "Vikings". Mūsų komandos gynimas su vartininku prilygsta pačių geriausių komandų tų pozicijų žaidėjams, bet puolimas dar šlubuoja, nepasižymi net ištvėrme. Jei susirinks visi žaidėjai, komandos "coach" Ričardas Jenigas neturės didelės problemos sudaryti komandą, kuri galėtų atsilaikyti prieš "Vikings".

Jei kas nutartų pažiūrėti tų rungtynių, bilietus reikėtų įsigyti "Lituanicos" klube iš anksto.

J. J.

METINIS SUSIRINKIMAS

"Lituanicos" futbolo klubo metinis narių ir rėmėjų susirinkimas įvyks sausio 30 d. 12:30 val. p.p. klubo patalpose. Nariai ir prijaučiantieji kviečiami dalyvauti.

— Vis daugiau ir daugiau užsieniečių žaidžia už Anglijos futbolo klubus. Dabar ir jugoslavas Vladimir Petrovič (28 metų), Jugoslavijos rinktinės žaidėjas, žais už F.C. "Arsenal" (London). Jį "Arsenal" iš "Raudonosios Žvaigždės" (Belgradas) klubo gavo už 450,000 anglų svarų. Dar prieš Antrąjį Pasaulinį karą užsieniečiui buvo beveik neįmanoma žaisti už anglų klubą. Dar Kaune anais laikais su Vienos W.A.C. žaidžiusiam puikiam vartininkui Rudi Hiden Anglijos futbolo sąjunga durų neatidarė, nors jis ten buvo labai pageidaujamas. Vienu tarpu Hiden buvo skaitomas geriausiu Europos vartininku, bet persikėlęs į Paryžių žaisti už "Racing", vėliau smuko ir atsidūrė cirke, kur už pinigus jam galima buvo kirsti baudos mūgį.

*

— Argentinietis Ardilles grįžta į Angliją pas Anglijos taurės laimėtoją Tottenham "Hotspurs", kurį Osvaldo Ardilles apleido 1982 metų balandžio mėn., prasidėjus Falklando karo veiksmams tarp Anglijos ir Argentinos.

*

— Dar galutinai neišaiškėjo, kur įvyks 1986 metų pasaulio futbolo pirmenybės, bet jau 1984 metų gale FIFA nori nutarti, kur bus pravedamos 1990 metų pasaulio pirmenybės. Iki šiol kandidatais pasiskelbė Jugoslavija, Sovietų Sąjunga, Olandija ir kombinuotai Austrija-Vengrija. Tai būtų pirmą kartą futbolo istorijoje, kad 2 valstybės kartu pravestų pasaulio pirmenybes. Kaip "Drauge" jau minėta, š.m. gegužės mėn. 20 d. pagaliau paaiškės, kas bus 1986 metų futbolo primenybių organizatorius. Jas norėtų pravesti Brazilija, Meksika ir Kanada, o JAV yra lyg ir atsarginis kandidatas.

*

— Nuo 1970 metų pradedant Vak. Vokietijos Borussia Moenchengladbach jau 8 kartus viešėjo Izraelyje. Per paskutinį turnyrą jie ten turnyrą laimėjo finalinėse rungtynėse prieš anglų Tottenham "Hotspurs" 2:0 ir tuo gavo ne tik taurę, bet ir nemokamai 7 dienų kelionę po Izraelį. Izraelio Josef Mirmowitsch visai aiškiai komentuoja, kad Vak. Vokietija yra futbole stipriausia pasaulyje. Š. m. sausio mėn. į Izraelį su vokiečiu treneriu Hennes Weisweiler atvyksta (vienu tarpu buvusiu New Yorko "Cosmos" treneriu) šveicarų "Grasshoppers" ir anglų "Ipswich Town". Mirmowitsch tvirtina, kad daugiau naudos prieš stiprią komandą žaisti ir pralaimėti, negu prieš silpną komandą laimėti.

*

— Nežiūrint, kad Italijos futbolo žvaigždė Rossi po 1982 metų pasaulio pirmenybių, kai Italija tapo trečią kartą pasaulio meisteriu, buvo daugiau garbinamas, negu bet kuris kitas žaidėjas, įskaitant Olandijos Johan Cruyff ir Vak. Vokietijos Franz Beckenbauer, jis tokio populiarumo savo tautiečių tarpe kaip italai Mazzola, Riva ir Riviera, toli gražu nesusilaukė. Nors jis pats niekad neprisipažino, bet papirkimo skandalas, kai jis buvo 3 metams diskvalifikuotas ir jau po 2 metų galėjo žaisti už Italijos rinktinę Ispanijoje, visgi paliko dėmę, ko matomai futbolo mėgėjai dabar 25 metų Paolo Rossi negali atleisti.

*

FIFA patvirtino Trinidado-Tobago žaidėjui Flloyd David 99 metams diskvalifikaciją už tai, kad jis puolė teisėją. Už panašų prasižengimą Rumunijos rinktinės žaidėjas Dumitrach buvo diskvalifikuotas iki 1989 metų. — Už teisėjo puolimą net visi Šiaurės Korėjos rinktinės žaidėjai yra suspenduoti 2 metams. Nežinoma ar Š. korėjos futbolo sąjungos pareigūnai, taip pat dalyvavę tame puolime, buvo nubausti. O būtų net labai patartina tokiais atvejais ir pareigūnus griežtai bausti. Tai tikriausia atšaldytų norą tokiuose išsišokimuose dalyvauti.

*

— Skaitytojų apklausinėjimas "Koelner Sportillustrierte" žurnale parodė, kad 60.1% balsų už tai, kad Vak. Vokietijos rinktinės treneris Jupp Derwall pasitrauktų iš savo pareigų. Tokio savo rinktinės treneriu nepasitikėjimo nebuvo Sepp Herberger ir Helmut Schoen laikais. Rinktinės žaidėjai vienbalsiai išreiškė pasitikėjimą savo treneriui, bet kaip rinktinės kapitonas Karl-Heinz Rummenigge prasitarė, tam, kad bent rinktinėje būtų vidujinė taika.

*

— Girdime, kad FIFA tarpe svarstoma per tarptautines rungtynes atsiriboti nuo anglų teisėjų. Tai dėl to, kad anglai yra per griežti.

O. Gešventas

ĮVAIRENYBĖS

— **"Klasikų"** yra ir sporte. Tokiu gali pasidaryti Švedijoje, jei dalyvausi 85 km slidinėjimo varžybose, 30 km bėgimo, 3 km plaukime Valono upe ir 300 km dviračiu...

— **Olimpinis stadijonas** dailiam čiuožimui ir ledo rituliui buvo jau atidarytas Sarajeve, Jugoslavijoje, dalyvaujant pačiam tarptautinio Olimpinio k-to prezidentui Ch. Samaranche. Iki žiemos olimpiados šiame stadijone įvyks 10 įvairių tarptautinių varžybų. Šiame stadijone gali vykti lengv. atletikos ir bokso rungtynės arba lengvai sustatytos 8 krepšinio aikštės.

— **Pasaulio rekordą** laimėjo australas D. Turner. Jis savo sukonstruotu "musiamušiu" per vieną minutę užmušė 96 muses.

— **Bilijardo** rekordą pagerino 4 švedai, be pertraukos žaidę 300 valandų. Jie pagerino amerikiečių rekordą 262 val.

— **Japonas J. Kato** įkopė į aukščiausio pasauly kalno Everest viršūnę (8848 m), bet už tai užmokėjo savo gyvybe. Tik pradėjęs leistis, pritrūko deguonio ir sušalo. Sušalo ir jo palydovas, dar viršūnės nepasiekęs. Iš viso to kalno viršūnę yra pasiekę 100 žmonių, bet 58 jų žuvo.

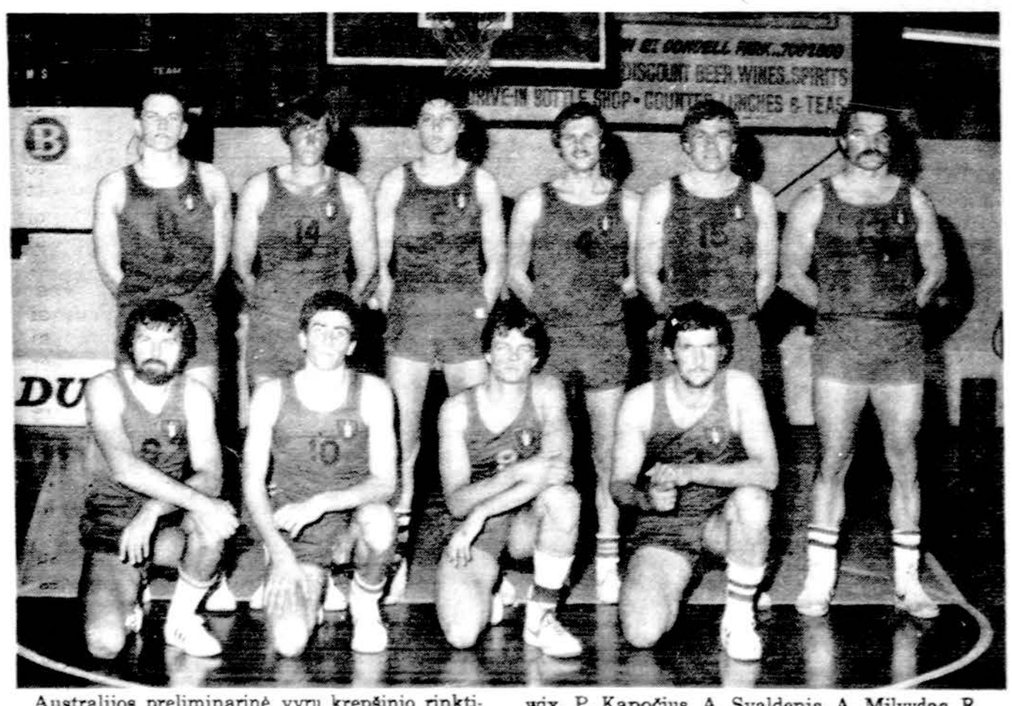

Australijos preliminarinė vyrų krepšinio rinktinė. Klūpo: J. Dulinskas, M. Wallis, M. Šapokas, E. Kardas — kapitonas ir treneris. II eil.: D. Stanwix, P. Kapočius, A. Svaldenis, A. Milvydas, R. Šliteris ir A. Wiasak.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the L nian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send ess changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $43.00. Foreign countries $45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$47.00	$28.00	$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	$47.00	$28.00	$20.00
Užsienyje	$47.00	$28.00	$20.00
Kitur — Amerikoje	$45.00	$27.00	$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	——

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—6—8; antr. 12—6; penkt. 10—12, 1—6.

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

Mintys prieš vasarį —

DIDŽIAJAI ŠVENTEI RUOŠIANTIS

Nepriklausomybės atgavimas yra didžioji šventė. Tai šventė visos tautos, nepaisant, kaip ji būtų išsklaidyta. Lietuva ir lietuviai yra viena — ten, kur yra lietuvis, turi būti ir Lietuva. Ir tai Lietuva kenčianti, priespaudoje gyvenanti, okupacijos vergų pančius nešanti ir kalėjimuose bei stovyklose mirčiai pasmerkta. Tai reikia prisiminti kiekvienam, kuriame teka bent šiek tiek lietuviško kraujo, kurio tėvai, seneliai ar prosenoliai yra kūrę Lietuvos valstybę ar lietuvių tautos ateitį.

Kai artinasi vasario mėnuo, artinasi ir susirūpinimas, kaip prisiminti praeitį, kaip pasiryžti ir kokius planus daryti ateičiai. Neužtenka tik sentimentų praeičiai, kuri buvo didinga, kuri pasižymėjo savanorių aukomis ir kovomis. Sentimentai praeina su didybe ir laisve, kai ateina priešas ir iškovota laisvę užgniaužia. Tikrovė gi lieka tokia, kokia ji yra išgyvenama dabarties kartų, išsklaidytų, kenčiančių, persekiojamų ar laisve besinaudojančių svetimose pagairėse. Ir į tą tikrovę reikia žiūrėti šios dienos akimis, kad būtų galima pratęsti praeities didybę, kovas už tautos ir valstybės laisvę ir bent ateinančioms tautos kartoms tikėtis tikros laisvės.

Prieš vasario mėnesį, kurio metu minėsime Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį, reikia daryti planus ir ryžtis praeitį atgaivinti. Ne tą praeitį, kuri jau prabėgo, bet tą laisvę ir didybę, kai Lietuvos vaikai galėjo kalbėti sava kalba, kurti savą kultūrą, statyti valstybinį gyvenimą, nors ir ant griuvėsių, ir atkurti tai, kas yra sava ir visos tautos trokštama. Tai viltys, bet jos turi būti gyvos, kaip buvo gyvos tada, kai knygnešiai aukojosi savai spaudai, kai savanoriai kovojo už tautos laisvę, kai dar nepatyrę valstybininkai kūrė savo valstybinį gyvenimą. Tai mintys, kurios turi laisvės ir nepriklausomybės viltis gaivinti, įkvėpdamos tokį didelį ryžtą, kaip didelė yra ir Nepriklausomybės šventė.

*

Dabartis neteikia šviesesnių pragiedrulių nei tautos ateičiai, nei jos laisvei. Kas žvelgia tikroviškomis akimis, gali matyti, kad kovos kelias dar yra ilgas, kad ryžtą reikia stiprinti. Darbas savo tautinėje visuomenėje nėra tik pramoga, bet ilgos kovos uždavinys. Norime ar nenorime, turime pripažinti ir savo tautinius įsipareigojimus, kurie ateina iš praeities, ir savo laisvės idealus, kuriuos paveldėjome iš savo senolių, ir savo darbus tautai, kuri mūsų neišsižada ir kurios negalime mes išsižadėti. Tai ateina su mūsų paveldėtos tautybės pradais, kurie yra mumyse įdiegti pačiu gimimu. Bet jie turi būti ugdomi auklėjimu, įtikinimu ir pareigų sąmoningu perdavimu jaunesniajai kartai.

Atsakomybė už savo tautos likimą nepriklauso tik tautai, kuri šiandien okupacinėse sąlygose negali pakelti laisvai savo balso. Ji priklauso ir nuo išsisklaidžiusių ar išsklaidytų lietuvių, nepaisant, kur jie bebūtų, kur jie savo asmeninę ateitį bekurtų ir kur jie savo pareigas tautai atliktų. Laisviesiems ta pareiga ir atsakomybė uždeda didesnę naštą, nes jie naudojasi laisve, nors ir svetimose žemėse. Jie gali laisvai kalbėti, vieningai kovoti, sudaryti stiprų okupantui pasipriešinimo frontą, kad okupantas pajustų, jog jis kovoja ne tik prieš pavergtuosius, bet ir prieš kovojančius už savo tautos laisvę visame pasaulyje. Tai pareiga išeivijai, kuri be savo nuopelnų naudojasi jau iškovota ir subrandinta laisvės palaima.

Ir už laisvę kovojant, reikia atsiminti, kad negalima išnaudoti laisvės ir pasidaryti tautos reikalų išdavikais net ir tuose kraštuose, kurie duoda pragyvenimą ir laisvės sąlygas. Laisvės kovoje turi lemti tikras žmoniškumas, tikra atsakomybė, tikras solidarumas su visa kovojančia tauta — ar ji tyliai kovoja resistenciniu būdu, ar ji laisvai kovoja laisvuose kraštuose. Šioje kovoje reikia jausti atsakingumą, kad lietuvis — tai Lietuva, tautos dalis, už kurią visi turi vesti vieningą kovą.

*

Vasaris yra ne tik džiaugsmo, bet ir susirūpinimo tautos ateitimi mėnuo. Paminėjimai tų dienų ir metų, kada mūsų tėvai ar mes patys džiaugėmės laisve, yra priminimas ne tolimos praeities, kuriai reikia grąžinti tikrąjį pavidalą. Dabar jis yra tik istorinis, išlaikytas tik prisiminimuose. Tas įvykis turi būti ir mūsų ateities vizijoje, nes tauta tebėra gyva, kovojanti, reiškianti savo didžiuosius troškimus į laisvę ir pačia teise laiduotą nepriklausą gyvenimą.

Bet tas mėnuo yra ir liūdesio laikotarpis. Vasary prisimename, ką turėjome ir ką dėl svetimųjų grobuoniškų kėslų pradome. Dėlto ir minėjimai, kas juos bedarytų, turi pasižymėti šiais dviem atžvilgiais — džiaugsmu ir liūdesiu, kad šie du priešingi jausmai sukeltų didesnį ryžtą laisvę padėti tautai vėl atgauti.

Jei išeivija turi laisvę, tai ji turi ir didesnę atsakomybę. Ji negali dėl kieno nors asmeninių sumetimų, nežiūrint, kokie jie bebūtų, išduoti tautos idealų, laisvės kovos, vieningo sąmoningumo ir įsipareigojimo žmoniškumui ir laisvei, nes kiekviena tauta turi prigimtą teisę laisvai gyventi. Išduoda kiekvienas, padedąs okupantui lengviau nugalėti pavergtos tautos pasipriešinimą, tylįs su nutildyta tautos dalimi. Priešas veikia visais būdais — propagandiniais ir įbauginimu. Išeivija neturi pasiduoti nei propagandai, nei baimei. Ji turi laisvę gintis ir ginti tautą. Jei tikrovė kartais ir nėra palanki pavergtiesiems, tai toje tikrovėje negali būti sumišimo tarp tų, kurie žino savo veiklos, kovos ir siekimų tikslus ir naudoja laiką atitinkančias priemones.

Prieš Nepriklausomybės minėjimus reikia sulėtinti savo asmeninius nesutikimus, ginčus, kurstymus, nesantaikas. Tiek veikla, tiek pasiryžimai, juo labiau atsakingumo už savo tautą pajautimas turi būti sąmoningas. Tikrai turi būti lietuvis Lietuvos dalis, brolis, už kurį kovodami kovojame už Lietuvos laisvę. Viena tauta, viena vėliava ir vienas laisvės troškimas turi jungti visus bent vasario mėnesį.

P.S.

TRIŪSKIM, BROLIAI

Triūskim, broliai! Iš tos sėklos, kurią mes išbarstėme, išaugo gražūs vaisiai. Kada jau mes į dulkes pavirsime, bet jei lietuviška kalba bus tvirtai pastojus, jei per mūsų darbus Lietuvos dvasia atsikvošės — tąsyk mums ir kapuose bus lengviau, smagiau ilsėtis, o mūsų dvasios gėrėsis savo draugystėje mūsų prabočių, stiprių Lietuvos apgynėjų ir mylėtojų.

Dr. J. Basanavičius

POPIEŽIUS PAPILDĖ KARDINOLŲ KOLEGIJĄ

Paskirti 18 naujų kardinolų

Ilgai buvo laukta ir spėliota, kas bus naujieji kardinolai, kada jie bus paskelbti. Popiežius Jonas Paulius II, kaip jam yra įprasta, tai padarė netikėtai, šių metų sausio 5 d. bendroje audiencijoje. Baigdamas savo kalbą audiencijos dalyviams, pridūrė: "Vasario 2 d., Viešpaties Paaukojimo šventėje, įvyks konsistorija (vyskupų ir kardinolų susirinkimas), kurioje antrą mano pontifikato kartą paskirsiu aštuoniolika naujų kardinolų". Paskui perskaitė ilgą būsimųjų kardinolų eilę, kurios pirmuoju yra Antiochijos melkitų patriarkas Antoine Pierre Khoraiche, o eilės paskutinis prancūzas jėzuitas Henri De Lubac, "visiems žinomas, pabrėžė popiežius, savo ilga veikla teologijos ir patristikos plotmėje".

De Lubac praeityje dėl savo naujų idėjų turėjo nukentėti, tačiau Vatikano II susirinkime pasireiškė kaip stiprus teologas. Kaip toks jis pripažintas, suteikiant jam kardinolo poaukštį, nors jam jau 86 metai amžiaus, taigi be teisės dalyvauti konklavoje.

Kita staigmena — paskyrimas 87 metų amžiaus latvio Julijono Vaivods, Rygos ir Liepos vyskupijų apaštalinio administratoriaus. Jis lygiai dėl savo amžiaus be teisės dalyvauti konklavoje. Tai bus vienintelis kardinolas iš krašto, kuris yra Sovietų Sąjungos sudėty, neskaitant kardinolo Slipyj, kuris yra ukrainietis, tačiau gyvena Romoje.

Kita staigmena — iš Romos kurijos asmenų, tik du tapo kardinolais: signatūros tribunolo valdytojas Aurelio Sabatini ir Sakramentų bei Dievo garbinimo kongregacijų valdytojas Giuseppe Casoria. Visi kiti vyskupijas valdantieji vyskupai. Trečiasis italas yra Milano arkivyskupas jėzuitas Carlo Maria Martini. Toliau — du afrikiečiai: Dramblio Kaulo krašto ir Angolos arkivyskupai, vienas iš Azijos — Tailandijos vyskupas, vienas iš Šiaurės Amerikos — Chicagos arkivyskupas Joseph L. Bernardin, du iš Pietų Amerikos — Kolumbijos ir Venecuelos arkivyskupai, pagaliau vienas iš Okeanijos — tai Vellingtono Naujojojoje Zelandijoje arkivyskupas Thomas Strafford. Iš Europos — Zagrebo arkivyskupas Franjo Kukarič, Malines — Briuselio arkivyskupas Godfried Dannells, Paryžiaus arkivyskupas Jean Marie Lustiger, Gniezno ir Varšuvos arkivyskupas Jozef Glemp ir Berlyno vyskupas, gyvenąs Rytų zonoje, Joachim Meissner.

Naujų kardinolų parinkimą popiežius taip komentavo: "Kaip matote, šiame parinkime dvelkia visos Bažnyčios visuotinumas, reiškiasi kardinolų kolegijos sudėtingumas ir taip praplečiamas popiežiaus bendradarbių tinklas. Naujieji kardinolais parinktieji yra arkivyskupai ar vyskupai iš visų penkių pasaulio dalių".

Iš tikrųjų 15 iš 18 naujųjų kardinolų valdo vyskupijas. Vienos jų jau iš tradicijos yra kardinolinės, kaip Milano, Varšuvos, Briuselio, Paryžiaus, bet kitos pabrėžia tarptautinį kardinolų kolegijos pobūdį: pirmą kartą kolegijoje dalyvauja jaunos Dramblio Kaulo krašto, Angolos, Tailandijos valstybės. Dėl šio kriterijaus nepateko į kardinolus kai kurių valstybių nuncijai arba Romos kurijos pareigūnai, kaip seniau būdavo. Lygiai ir kai kurios kardinoliškos vyskupijos negavo kardinolo, kaip pvz. Lijono, Sevilijos, Miuncheno, Washingtono. Gal dėl to, kad popiežius nenorėjo viršyti 120 kardinolų skaičių, kurie dėl savo amžiaus gali būti popiežiaus rinkėjais.

Nesigilinant į naujų kardinolų biografijas ir jų ikišiolinę veiklą, tenka suminėti kard. Henri de Lubac, 87 metų jėzuitą teologą. Jis I pasaulinio karo metu buvo fronte sunkiai sužeistas, o II pasaul. karo metu pateko į vokiečių nelaisvę. 1950 m. dėl savo naujų idėjų jam buvo atimta teisė dėstyti teologijos mokslą. Šiandien jis laikomas vienu iš stipriausių "naujosios teologijos" atstovų. Dėl tos savo "naujos teologijos" daug nukentėjęs, tik su Vatikano II susirinkimu ir pop. Pauliaus VI valdymu de Lubec atgavo teologijos katedrą, buvo pilnai rehabilituotas ir pripažinti jo nuopelnai teologijos mokslo srityje.

Su naujų kardinolų paskyrimu tuoj iškilo klausimas: o kaip yra su tuo, kuris buvo paskirtas kardinolu 1979 m. ir liko tik vienam popiežiui žinomas — in pectore? jau anuo metu tuoj visi spėliojo, kad tai yra Vilniaus vyskupijos apaštalinis administratorius Julijonas Steponavičius. Dabar italų spauda komentuoja, kad paskiriant Rygos vyskupą Vaivods kardinolu, nebuvo aplenkta Lietuva, nes ji jau turinti savo kardinolą. Tik popiežius laukiąs tinkamos progos, kada galės jį išlaisvinti iš tremties ir tada paskelbti jį kardinolu. Įdomūs yra italų spaudos šiuo klausimu komentarai. Plačiai skaitomas Romos dienraštis "Il Tempo" 1983. I. 7 rašo: "Kaip pažiūrės Kremlius į visus šiuos reikalus, į lenko popiežiaus ėjimus? Kaip tik praėjusiais metais, pasunkėjus padėčiai Lenkijoje, kitose Sovietų Sąjungos vietose katalikai pajuto daugybę stipresnių persekiojimų. Vienintėliai pozityvūs reiškiniai buvo, kada Lietuvoje Telšiai gavo vyskupą A. Vaičių, o Kaišiadorių tikrajam vyskupui buvo leista grįžti į savo vietą. Panašiai ir Latvijoje vysk. Vaivods gavo naują pagalbininką vysk. Janis Cakuls su paveldėjimo teise. Popiežius Jonas Paulius II norėjo ir Lietuvai paskirti naujų vyskupų, ypač, kad vyskupas Jul. Steponavičius būtų grąžintas į savo vietą Vilniuje. Tačiau Maskva tokiam popiežiaus norui pasipriešino: ji sutiko vien tik tiek, kad vysk. J. Steponavičius būtų perkeltas į Kaišiadoris. Bet vysk. J. Steponavičius pasakė griežtą "ne!". Gal ši ir bus priežastis, kad jis dar negalėjo iki šiol įeiti į kardinolų kolegijos eiles. Viena žinių agentūra iš Maskvos taip aiškina: "Steponavičius yra lietuvis, ne latvis, ir katalikiškos Lietuvos Kremlius bijo. Paskyrimas lietuvio kardinolu galėtų atnešti skaudžių pasėkų Lietuvos dvasiškijai ir tikintiesiems".

Popiežius Wojtyla Lietuvą myli ir brangina. Vos tik išrinktas popiežium, jis savo kardinolo kepuraitę pasiuntė Aušros Vartų Marijos šventovei. Jam brangus yra ir pats vysk. Steponavičius dėl jo heroiško tikėjimo ir drąsos. Tad visai galimas dalykas, kad jis yra tas rezervuotas "in pecore" nuo 1979 metų. Nors šiandien dar nėra sąlygų vysk. Steponavičių paskelbti kardinolu, tačiau popiežius tikisi, kad jis kada nors galės aplankyti Lietuvą. Prieš keletą mėnesių Lietuvos katalikai parašė laišką, kuriame tikisi su juo susitikti Lietuvoje kaip tik 1987 metais, kada Lietuva švęs 600 metų krikšto sukaktį. Jie rašo: "Turime viltį, kad galėsime deramai sutikti Jūsų Šventenybę pas Mariją Aušros Vartuose"...

J. V.

Alkos kalno koplyčia, prieš kurią bolševikai kovoja, tarp Ylakių ir Šačių prie Erkšvos kaimo Žemaitijoje. Apie jos nugriovimą buvo iš "Kronikos" Nr. 54 "Drauge" išspausdinta šių metų 3-5 nr.

J. ANDROPOVAS — L. BREŽNEVAS

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje,

Milijoninio tiražo "Bild" dienraštis patalpino įdomų pasikalbėjimą su politinių mokslų prof. W. Leonhardu apie naują "vairą" S. S.-gos politbiure. Be abejo, pirmoj vietoj jis palietė Vokietijos klausimą pažymėdamas, kad Andropovo pasikalbėjimas su Vokietijos prezidentu dar kartą įrodė, jog po JAV "antruoju nr." vakarų pasaulyje eina Vokietija. Nauja Kremliaus valdžia Carstenui signalizavo, kad politiniais užsienio klausimais jis eis Brežnevo pramintu taku, tačiau yra pasiruošusi pasikalbėjimams, deryboms.

Ko laukiama

J. Andropovas gana gerai pažįsta Vokietijos padėtį ir jos sąlygas. Jis tiki, kad Vakarų Vokietija neims tokio griežto kurso kaip Washingtonas. Tačiau jis taip pat žino, kad iš NATO eilių jis Vokietijos neištrauks.

Ko laukiama iš Andropovo? Prof. W. Leonhardo nuomone, naujas Kremliaus vadas yra lankstesnis, elastiškesnis už Brežnevą. Vengrijos pavyzdžiu jis greičiausiai įves kontroliuojamo ūkio reformą, duodamas nedidelę dalį privačios iniciatyvos ūkiuose, pramonėje, prekyboje. Gali taip pat pasikeisti aštri ir kieta linija Lenkijos atžvilgiu, padarant tam tikras nuolaidas Afganistano klausime.

Andropovas yra pasiruošęs eksperimentams. Nenustebsime, jeigu nauja Kremliaus vadovybė pradės kritikuoti... Brežnevo eitą kelią.

Ir pabaigai — žinomo disidento Bukovskio nuomonė apie J. Andropovą: tai marionetė geležiniuose pančiuose! O apie buv. Kremliaus vadą trumpai prašnekėjo į Vakarus pasitraukęs politbiuro nario Kirilenko sūnus. Girdi, L. Brežnevas dažnai nusigerdavo. Sunku tuomet suprasti, ką jis kalba, ko jis nori. Į savo "dačą" — vasarvietę kviesdavo gražias moteris, atlygindamas jom brangiais kvepalais, ištaigingom suknelėm. Atvykęs į Washingtoną 1973 m., jis buvo atsivežęs ir "masažistę".

GINČAS SU KRUGLOVU

RIMVYDAS SIDRYS, M.D.

7

Mes geriausiai pažįstam matomuosius saulės spindulius, kurie susideda iš spektro spalvų, natūraliai matomų vaivorykštėje. Tačiau saulė siunčia dar ir nematomus spindulius, kurie yra daug svarbesni negu matomieji. Prie raudonosios spektro pusės glaudžiasi infraraudoni spinduliai, kurie apšildo visą žemę, o prie mėlynosios pusės — ultravioletiniai, kurie turi savybę suaktyvinti chemines reakcijas. Jei saulė yra mūsų maitintoja, tai tik šių spindulių dėka. Visi žemės augalai ir jūrų planktonas be pertraukos čiulpia iš atmosferos anglies dvideginį ir gamina iš jo gliukozę ir deguonį. Gamina ne vien sau, bet ir aukštesnėms gyvybės formoms. Tai sudėtingai reakcijai energiją suteikia ultravioletiniai spinduliai. Ši reakcija — fotosintezė yra viso organinio pasaulio gyvybės pagrindas.

Antra vertus, ultravioletiniai spinduliai per dideliais kiekiais pasidaro gyvybei kenksmingi. Paviršutiniai odos narveliai, jų paveikti, žūsta. Tą gali paliudyti kiekvienas, kuris vasaros pradžioj paplūdymy gavo per daug saulės. Tas pats tinka ir augalų narveliams: nuo per didelio ultravioletinio spindulių veikimo lapai nuvysta.

Lengva, nors ir baisu, įsivaizduoti, koks būtų žemės likimas, jei dėl kokių nors priežasčių ozono apsauginis sluoksnis sutirštėtų ir nepraleistų ultravioletinių spindulių. Visi augalai nustotų augę, kiltų visuotinis badas, visos gyvybės formos per trumpą laiką išnyktų. Žuvys jų žemo metabolizmo laiką sunaikintų kiekvieną gyvybės formą; tikriau sakant, jie iš pat pradžių neleistų organinei gyvybei išsivystyti.

Žemė tačiau yra ir nuo to mirtino spinduliavimo apsaugota. Virš atmosferos, kur oro molekulių beveik nėra likę, vadinamoj ionosferoj, maždaug 1000 kilometrų aukštumoj, žemę supa keletas ionizuoto vandenilio sluoksnių, kurie saulės vėją sulaiko ir neutralizuoja. Tos reakcijos energija sušvinta kaip šiaurės pašvaistė — gražus, spalvingas reginys, kurį dažnai matydavom Lietuvoj, bet kurio svarbos tada dar nesupratom. Šis atominis apsaugos žiedas buvo surastas 1958 metais ir yra vadinamas atradėjo Van Allen vardu.

Kur bepažvelgtum į negyvąją gamtą, jei tik įsigilini į jos esmę, iškyla antgamtinis prasmingumas, kuris negyvą gamtą paverčia gyva. Štai, kad ir mėnulis, ištikimasis žemės palydovas. Jis susiformavo tuo pačiu laiku, kai formavosi žemė ir kitos planetos, ir jau 4.5 bilijono metų, kai jis skrieja apie žemę 350,000 kilometrų atstume. Kas nulėmė jo dydį ir atstumą? Turbūt tik atsitiktinumas — taip pasitaikė, kad besiformuojančių elementų sūkury sutirštėjo elementų gniužulas, pakankamai didelis, galintis pritraukti apie save skriejančius mažesnius asteroidus ir meteorus ir tuo sudaryti savo masę. Kiekvienos negyvos planetos atveju atsitiktinumas būtų pilnai suprantamas; Jupiterio 13 mėnulių yra išsimėtę apie didžiąją planetą be tvarkos ir Jupiteriui jokios įtakos nedaro. Tačiau mūsų „žaliosios planetos" atvejis yra ypatingas. Kokio didumo mūsų mėnulis ir kaip toli jis yra nuo žemės, turi esminės svarbos žemėj klestinčiai gyvybei.

dėka išsilaikytų ilgiau, bet, planktonui išnykus, ir jos turėtų išmirti. Žemėje liktų tik bakterijos, kurioms fotosintezė nėra reikalinga. Iš kitos pusės, jei ozono sluoksnis išnyktų, rezultatas būtų tas pats. Žemė būtų sukepinta cheminių spindulių, augalai nuvystų ir gyvybės procesas žemėje užsibaigtų.

Neįtikėtina, o tačiau visa gyvybė žemėje priklauso nuo to nežymaus dujų sluoksnelio 25 kilometrai virš mūsų. Įdomu, kad ozono sluoksnis nėra pastovus. Ozono molekulės, būdamos pusantro karto sunkesnės už orą, pamažu grimsta žemyn, bet tuo pačiu laiku ultravioletinių spindulių įtakoj susidaro naujos ozono molekulės; kuriuo būdu — dar nėra mokslo išaiškinta. Balansas turi būti visą laiką labai tikslus. Yra prileidžiama, kad, jei ozonas sumažėtų tik vienu procentu, žmonijoje odos vėžio atvejai padidėtų penkiais procentais. Užtat mokslininkai draudžia vartoti freono purkštuvus, nes freonas, per ilgą laiką pakilęs į stratosferą, ardo ozono sluoksnį.

Kuriuo būdu šis, kiekvieną gyvą organizmą saugantis, žemę supantis dujų burbulas pats save reguliuoja, per milijonus metų praleisdamas į žemę lygiai tiek spindulių, kiek reikia palaikyti gyvybei, yra paslaptis, kuriai racionalaus, žinomais mokslo dėsniais pagrįsto, išaiškinimo lig šiol neturime.

Žemės apsaugos procesai tačiau neužsibaigia su ozono sluoksniu. Žemei gresia dar kitas iš saulės ateinantis pavojus. Saulės energijos šaltinis yra atominė reakcija; ji yra tarytum vandenilio bomba, kurios sprogimas niekad neužsibaigia. To atominio sprogimo produktai, ionizuota plazma, spinduliuoja iš saulės į visas puses ir ji vadinama saulės vėju (Solar wind). Žemę pasiekę spinduliai per trumpą

(Bus daugiau)

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 65 metų sukakties minėjimas įvyks sekmadienį, š. m. vasario mėn. 13 d., šia tvarka:

10 val. ryte — šv. Mišios DMNP lietuvių parapijos bažnyčioje. Prieš Mišias — vėliavų pakėlimas prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę.

10:30 val. ryte — šv. Mišios Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje.

4 val. p.p. — Iškilmingas minėjimas DMNP parapijos salėje, 18022 Neff Road.

Kalbės VLIK-o vicepirmininkas **dr. Domas Krivickas** iš Washingtono ir naujai išrinktas JAV kongeso atstovas **Edward F. Feighan.**

Koncertinę dalį atliks solistai V. ir M. Momkai iš Chicagos.

Organizacijos yra prašomos dalyvauti pamaldose ir minėjime su savo vėliavomis ir visi Clevelando ir apylinkių lietuviai yra prašomi gausiai dalyvauti.

Amerikos Lietuvių Tarybos
Clevelando Skyriaus
Valdyba

ATSISVEIKINOME SU KUN. J. KIDYKU, S. J.

Sausio 16 d. Dievo Motinos parapijos tikintieji su gailesčiu ir liūdesiu atsisveikino su čia aštuoneris metus dirbusiu kun. Jonu, kuris daugeliui buvo subtilus dvasios vadas, mielas ir nuoširdus bičiulis, uolus Dievo tarnas. Nors jis buvo tiktai klebono asistentas, bet jo veikla, didelė meilė savo pašaukimui ir žmonėms buvo giliai visų jaučiama.

Iškilmingose šv. Mišiose, kurios buvo koncelebruojamos klebono kun. G. Kijausko, išeinančio kun. Jono ir naujai paskirto asistento kun. Leono Zarembos, S. J., buvusio lietuvių jėzuitų provinciolo, klebonas savo pamoksle šiltais žodžiais padėkojo savo talkininkui kun. Jonui, padėjusiam nešti nelengvą didelės parapijos darbų naštą.

Tuojau po pamaldų parapijos svetainėje buvo suruoštos kuklios išleistuvės, kur Moterų sąjungos 36 kuopos pirm. Elena Nainienė tarė žodį. Kleb. Kijauskas pabrėžė, kad kun. Jonas norėjęs tyliai išeiti, kaip tyliai ir atėjo į šią parapiją iš Sao Paulo Brazilijoje. Palinkėjo jam sveikatos naujose Jezuitų centre pareigose Chicagoje ir tuo pačiu pasveikino kun. Leoną Zarembą, S. J. "sugrįžusį į savo namus". Kun. Zaremba į šią parapiją iš Chicagos atvyko drauge su kleb. Kijausku 1974. 8. 24 perimti parapijos iš kleb. kun. J. Angelaičio, išėjusio į pensiją.

Dabar abu parapijos vadovai pajėgūs savo amžiumi ir sugebėjimais, kurie taip reikalingi parapijai su plačiais religiniais švietimo ir kultūriniais užsimojimais.

LB Clevelando apylinkės pirm. J. Malskis dėkojo išvykstančiam kunigui už darbuotę su mumis ir ryžtą vadovauti dvasinėje mūsų kelionėje. Šv. Vardo draugijos vardu su savo dvasios vadu atsisveikino pirm. Vytautas Jokūbaitis. Katalikų moterų vardu ir šio pobūvio šeimininkė — E. Nainienė. Poetišku žodžiu kalbėjo Juozas Žilionis — Spaudos kiosko vedėjas. Gražių linkėjimų kunigui Jonui perdavė Čiurlionio ansamblio valdybos pirm. Vl. Plečkaitis, ateitininkų vardu — Džiugas Staniškis, Apolonija Šenbergienė ir šaulių Žalgirio kuopos pirm. Br. Nainys.

Savo žody kun. Jonas Kidykas, S. J. pirmiausiai dėkojo Dievui, kad jam leido sustoti Clevelande. Tie 8 metai jam buvę laimingi, nors amžius mažino jėgas. Dėkodamas klebonui, kuris buvo "geras, gerbė mano senatvę ir antrąją pagelbinę širdį" ir rūpestingai mane globojo, neužkraudamas didelių darbų. Padėkojo visiems taip gausiai susirinkusiems, šių išleistuvių šeimininkėms ir jų padėjėjoms. Jis niekur neturėjęs jokių išleistuvių ir tokių tikrai nelaukęs ir čia. Vienu dalyku kun. Jonas truputį nusivylęs savo buvimu Clevelande — jis laukęs žymiai daugiau savo tautiečių sutikti klausykloje. Kaip testamentą paliekąs — "Mylėkite vieni kitus, kaip aš jus mylėjau". Ilgiausių ir sveikiausių metų linkėjimais užbaigė kuklias išleistuves kunigui, kurio šviesūs ir malonūs prisiminimai dar ilgai išliks Clevelando lietuvių širdyse.

V. R.

CLEVELANDAS IR ŽIEMĄ GYVAS

Šiemet Clevelandas kol kas džiaugiasi švelnia žiema. Dar nevargino dideli šalčiai, dar temperatūra nebuvo pasiekusi nulio, sniego iškrito net keturis kartus mažiau negu praėjusiais metais tuo pačiu laikotarpiu. Aišku, toks oras sumažina ir sąskaitas už šilimą ir šviesą.

Kadangi žiemos tikrąjį būdą vargiai kas gali bent apytikriai atspėti, tai paprastai ir lietuviškoji veikla ir judriame Clevelande būna rezervuota, prisibijant užpūstytų, neišvažiuojamų kelių bei mažo dalyvių skaičiaus renginiui ir tuo išvengiant galimų nuostolių. Bet tai nereiškia, kad Clevelandas užmigo. Prieš akis yra išsirikiavusi eilė didelių ir įdomių renginių. Įsidėmėkime!

"LIETUVOS BAŽNYČIOS" SUTIKTUVĖS

Jau iš spaudos išėjo 2 tomai serijinės knygos Lietuvos Bažnyčia — Telšių vyskupija ir Vilkaviškio vyskupija. Tai jau du kapitaliniai veikalai su daugybe įliustracijų, parašyti Broniaus Kviklio. Knygos yra susilaukiusios palankiausių spaudos įvertinimų. Šį sekmadienį, sausio 30 d., 4 val. p.p. Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje bus šių veikalų sutiktuvės. Kalbės pats knygų autorius Bronius Kviklys. Pranešimas bus papildomas skaidrėmis. Spaudos kioskas yra užsakęs didesnį kiekį šių knygų ir dalyviai galės jų įsigyti bei gauti autoriaus autografų.

LIETUVOS LAISVĖS VIGILIJA

Jau tradicija virtusi maldos ir susikaupimo valanda, prisimenant Lietuvos laisvės ilgesį, sudėtas kraujo aukas Nepriklausomybės ir Laisvės kovų metais bei šių dienų darbuotojus už Tautą ir Tėvynę, bus vasario 12 d., šeštadienį, 6:30 val. vak. Dievo Motinos šventovėje. Parapija, vigilijos rengėja, kaip ir kiekvienais metais, išleis specialų leidinį. Visi kviečiami dalyvauti.

BLYNŲ BALIUS

Tradicinis Pilėnų skautų tunto balius Lietuvių namuose įvyks vasario 12 d. Numatoma įdomi skautiška programa.

„GRANDINĖLĖS" SUKAKTIS

Clevelando ir visų lietuvių pasididžiavimas — „Grandinėlė" — kovo 19-20 dienomis minės savo 30 metų sukaktį. Šis reprezentacinis šokių ansamblis per tuos dešimtmečius nepaseno: veteranus šokėjus jau kelis kartus pakeitė kitos kartos, orkestrai atėjo ir vėl nuėjo, keitėsi dirigentai, drabužiai, šokių charakteris, jų repertuaras ir atlikimo technika nepasiliko tokia, kokia buvo prieš tris dešimtmečius, bet išliko ištvermingieji jos vadovai Liudas ir Aleksandra Sagiai, kurie šį vienetą įkūrė, jį globojo, brandino ir mylėjo, kaip rūpestingi tėvai net per tris dešimtmečius. Čia reikėjo tvirtos rankos, kiekvieno gerai iš anksto apgalvoto žingsnio, milžiniškos kantrybės ir, aišku, didelio talento išlaikyti didžiulę jaunuolių grupę ne tik meninėje šokio, muzikos, dainos ir grožio harmonijos aukštumoje, bet ir sveikame finansiniame balanse.

Abu Sagiai su dideliu pasididžiavimu gali žvelgti į tokį nueitą tolimą kelią ne tik laiko skaitlinėmis, bet tūkstančiais mylių per žemynus, per šokių sales bei arenas džiugindami tūkstančius žiūrovų.

„Grandinėlei" gastrolės, kaip žinome, nesiribojo Clevelandu ar Ohio miestais, bet siekė Europą, Pietų Ameriką, Australiją. Ji savo gracingą šokį, dainą ir muziką rodė lietuviams ir svetimiesiems, universitetų profesūrai ir studentams, mišrioms amžiaus, kilmės, religijų ir kultūrų grupėms. Žodžiu, „Grandinėlės" auditorija marga, kaip margas ir šis pasaulis.

Sausio 16 d. „Grandinėlės" tėvų ir visuomenės darbuotojų susirinkime buvo pranešta, kad „Grandinėlei" suteikta Ohio Arts Council and Ohio Humanities joint program in Folkart and Culture graži parama. Tie pinigai bus naudojami specialistų mokytojų ir kitų programų išlaidoms sumokėti.

Kovo trečiajame savaitgaly „Grandinėlė" išdidžiai vėl prisimins savo nueitą kelią ne vien koncertu, bet ir veiklos nuotraukų paroda, paskaitomis ir net pamokomis ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų šokių. „Grandinėlė" nėra izoliuotas vienetas lietuvių tautinėje grupėje, bet jungiasi ir seka kitų etninių grupių saviveiklą šioje srityje.

„Grandinėlė" kviečia visus buvusius šokėjus, o jų susidarys keli šimtai, muzikantus, tėvus, rėmėjus ir mūsų tautinio šokio, muzikos ir dainos mylėtojus rezervuoti tą savaitgalį „Grandinėlei" ir savo džiugiai ir kultūringai pramogai bei įsitikinimui, kad savo „karjerą" pradėjusi 1953 metais „Grandinėlė" tebėra tas pats kūrybingas jaunas sambūris, nors jos sąstato veidai pasikeitę ir programa pasinešusi toliau ir aukščiau negu paprastų tautinių šokių atlikimu. Jos sukaktis bus didelė šventė visiems Clevelando ir apylinkių lietuviams.

V. Rociūnas

TRUMPAI

II-sios Pasaulio lietuvių sporto žaidynės prasidės slidinėjimo varžybomis, kurios įvyks 1983 vasario 5-6 dienomis, Holiday Valley Ski Resort, Ellicottville, New York. Sporto žaidynių komiteto ir centro valdybos pavedimu, varžybas vykdo Clevelando LSK "Žaibas". Programoje: alpinistinės ir kroso (cross-country) varžybos, vyrų, moterų, jaunių (žemiau 17 m.) ir senjorų (virš 44 m.) klasėse. Alpinistinės varžybos vyks šeštadienį, vasario 5, kroso — sekmadienį, vasario 6 d. Dalyviai registruojasi iš anksto pas varžybų vadovą Vytenį Čiurlionį, tel. 481-1525. Clevelando slidinėtojai stipriai ruošiasi dalyvauti. Rengėjai kviečia tuos, kurie atsiliko, paskubėti ir prisijungti. Smulkesnių informacijų žaidynių klausimu galima gauti pas V. Čiurlionį.

Čiurlionio ansamblis sausio 16 d. paminėjo savo 43-čią sukaktį. Kaip žinia, ansamblį Vilniuje įsteigė jaunas ir energingas vadovas, muz. Alfonsas Mikulskis, vadovavęs Čiurlionio ansambliui per visą jo 43 metų lietuviško tautinio meno puoselėjimo kelią. Ir šią sukaktį švenčiant, ansamblis ir jo vadovas muz. A. Mikulskis ryžtasi ateities darbams. Gi vienas iš pirmųjų — Dainų šventė Chicagoje. Sukaktuvines vaišes puošė S. Stasienės tortas. E. Samas parodė skaidres, kurias jis pagamino prieš 25 metus, ir padovanojo jas Čiurlionio ansamblio archyvui, kurį pavyzdingai per tiek metų tvarkė ir tebetvarko p. Ona Mikulskienė.

Jaunųjų muzikų konkurso laimėtojų koncertas įvyks šeštadienį, vasario 19 d., 7:00 v.v. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia ir globoja JAV LB Kultūros taryba. Bilietai po 5 ir 3 dol.

Pensininkų klubo susirinkimas ir valdybos rinkimai įvyks trečiadienį, vasario 2 d., 3 val. popiet parapijos svetainėje.

Paroda

„Giedros" korp. kovo 26-7 dienomis rengia dail. grafikės Nijolės Palubinskienės kūrinių parodą Lietuvių namuose. Dail. N. Palubinskienė pernai buvo apdovanota Ohio lietuvių gydytojų kultūrine — 1000 dol. premija, yra dalyvavusi (daugiau šimto) įvairiose grupinėse ir induvidualinėse parodose įvairiuose JAV ir Kanados miestuose. Dailininkė yra iliustravusi eilę knygų, nupiešusi knygų viršelių bei aplankų. Šiuo metu iliustruoja leidinį apie šv. Kazimierą.

Lituanistinė mokykla

Šv. Kazimiero lit. mokyklos metinis renginys bus balandžio 9 d. Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

Vėliavos šventinimas

Vasario 20 d. „Neringos" skaučių tuntas šventins savo vėliavą.

Koncertas

Dievo Motinos parapija **rengia solistės Aldonos** Stempužienės ir kanklių solistės Mirgos Bankaitytės koncertą vasario 27 d., sekmadienį, 4 val. p.p. parapijos auditorijoje.

Pirmą kartą

„Dirvai" paremti koncerte kovo 6 d. 4 val. p.p. dainuos Metropolitan operos baritonas Mario Sereni ir solistė Regina Žymantaitė-Peters. Koncertas bus Dievo Motinos parapijos auditorijoje su Clevelando simfoniniu orkestru.

Bilietų kainos po 8, 6 ir 4 dol. Rengėjai prašo bilietus iš anksto rezervuoti „Dirvoje" ar telefonu 216-431-6344.

„Antras kaimas"

LB Ohio apygarda pakvietė sceninio humoro ir satyros grupę „Antrą kaimą" atvykti į Clevelandą ir balandžio 16 d. Dievo Motinos parapijos auditorijoje duoti vieną spektaklį.

Ramovėnų choras

minės savo dešimtmetį balandžio 30 d. Lietuvių namuose su koncertu ir pokyliu.

Maestro Alfonsas Mikulskis

vėl paguldytas ligoninėn tyrimams.

V.R.

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. popiet
Šeštadieniai pagal susitarimą
6606 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629 Tel. 778-8000

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!
Kas šeštadienį iš WEVD Stoties New Yorke nuo 3 iki 9 val. vakaro, 97.9 meg. FM. Taippat klausykitės "Music of Lithuania" programos kas trečiadienį nuo 6:05 iki 7:00 valandos vakaro, iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM. (WSOU).
Direkt. DR. JOKŪBAS STUKAS
234 Sunlit Drive
Watchung, N. J. 07060
Tel. — (201) 753-5636

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W. 69th Street Tel. 776-4363
J. & J. PHARMACY
Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir t.t.
Vežiojamos lėkštės, rentalai ir kt., pirkti ar nuomoti.
Nemokamai supaisuojame dovanas.
Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
SAVINGS ACCOUNT
High Interest Rates Paid on Savings
Interest Compounded Daily and Paid Quarterly
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME
FSLIC
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

CLASSIFIED ADS

HELP WANTED VYRAI

GERA DARBO PROGA GERAM LIETUVIUI
Chicagos Lietuvių Tautinėms kapinėms reikalingas prievaizda (manager). Pageidaujama lietuvio — gerai mokančio anglų kalbą ir rašybą, taipgi susipažinusio su knygvedyste. Darbas pastovus ir geras atlyginimas, bet asmuo turi būti blaivus ir sutikti apsigyventi kapinių rezidencijoj skersai gatvės nuo kapinių.
Dėl platesnių informacijų teirauktės:
LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY
8201 S. Kean Ave.
Justice, Ill. 60458
Tel. — (312) 458-0638

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėdami už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Telef. GA 4-8654

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

Master Plumbing
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel — RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

MOVING
ŠERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

NAMŲ APSITVARKYME
Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti, Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-os val. vakaro.
Telef. — 476-3950

Biznieriams apsimoka skelbtis dienraštyje "Drauge".

HELP WANTED — MOTERYS
REIKALINGA MOTERIS prižiūrėti mažą vaiką. Skambint po 6-os val. vakaro — tel. 861-1022.

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT
IŠNUOM. 5 kamb. butas 67-ta ir Talman. Skambint vakarais ir savaitgalį — tel. 434-8852.

REAL ESTATE
Atdaras apžiūrėjimui šeštad. ir sekm., sausio 29 ir 30 d., nuo 1 iki 5 popiet
4245 W. 67th STREET
3jų miegamų mūr. namas. Karštu oru apšild. Šoninis įvažiavimas į 2 maš. mūro garažą.
Mūrinis — 2 po 5 kamb. (po 2 mieg.) ir 2 kamb. sklepe. Centralinis šildymas — atskirai kiekv. butui. 2 maš. garažas. Alumin. langai. Švarus. $67,000. 72-ra ir California.
5 ir 4 kamb. Brighton Parke. Arti mokyklos. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.
ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Iincome Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878

PATARNAVIMAS Pietų Chicagoje
Interesuoti parduoti ar pirkti, apdrausti bei išnuomoti nuosavybę ar butus prašau kreiptis į mūsų įstaigą. Mes mielai jums patarnausime. Mūsų įstaiga priklauso "M.L.S." — Multiple Listing Service. Turime kompiuterį, aptarnaujam pietvakarių Chicagą ir priemiesčius.
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski Road
TEL. — 767-0600

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

MISCELLANEOUS
TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai. Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Tai puošni dail. POVILO PUZINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madoną, Kaina su persiuntimu 27 dol. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: svetimtaučiui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Illinojaus gyventojai prideda $1.50 valst. mokesčio.

Montrealyje su kalėdinėmis plokštelėmis supažindinime. Iš kairės: Christopher Reed, Isabelle Lajeunesse, Aleksandras Stankevičius, plokštelių paruošėjas, ir Daiva Jaugelaitė.

KIEK PASAKŲ JAUNIMUI REIKIA?

VIDA AUGULYTĖ BUČMIENĖ

Sudarant aukštesniųjų lituanistinių mokyklų programas ir ruošiant vadovėlius, stengtasi Lietuvos istoriją ir kultūrą perteikti objektyviai, pabrėžiant teigiamuosius reiškinius, bet nenutylint reikšmingų neigiamybių. Į literatūros programas stengtasi įtraukti charakteringiausius mūsų tautosakos ir svarbesniųjų rašytojų kūrinius.

Kai kurie mokytojai vieno ar kito mėgstamo kūrinio vadovėliuose pasiges. Tai ne tik nenuostabu, bet ir neišvengama — juk neįmanoma vadovėliuose sutalpinti visus vertingus kūrinius. Ir amerikietiškose mokyklose mokytojai tobulo vadovėlio neranda; iš gausios pasiūlos patys išsirinkę vadovėlius, vienas dalis papildome, kitas praleidžiame. Iš lituanistinės mokyklos mokytojas gali vieną kitą kūrinį iš kitos knygos persisiausdinti šviesraščio būdu ir išdalinti savo mokiniams.

Didesnė problema susidaro, kai mokytojas principiškai nesutinka su programomis. Pvz. Aurelija Balašaitienė dviejuose straipsniuose („Dirvos" 1983 Nr. 1 ir „Tėviškės žiburių" 1982 Nr. 50 ir 51) išreiškia nuomonę, kad, dėstant Lietuvos istoriją, kultūrą bei literatūrą, net ir aukštesniojoje mokykloje objektyvumas nepageidautinas. Jos teigimu, „jaunas žmogus yra reikalingas didingo pavyzdžio, kad būtų sužadinta jo vaizduotė ir uždegti jo jausmai. Jaunam žmogui reikia pateikti dalykus didingai, aiškiai, šviesiai, pozityviai istorinėje perspektyvoje su aiškia mintimi jame kelti pasididžiavimą savo tauta, kaip tai darė mūsų aušrininkai, atskleisdami Lietuvos praeitį" (T.Ž. Nr. 51).

Tačiau dabar nebe aušrininkų laikai, ir mūsų aukštesniųjų mokyklų jaunimas — ne mažamoksliai valstiečiai, kuriems aušrininkų suromantinta Lietuvos praeitis įžiebė tautinio sąmoningumo kibirkštį. Prieš kelerius metus teko kalbėtis su keliais PLJS ruošiamo lituanistikos seminaro dalyviais. Jie kaip tik nusiskundė, kad lituanistinėje mokykloje Lietuva jiems buvo parodyta tarsi pasaka — didingų kunigaikščių, gražiausios gamtos, išmintingiausių žmonių, lyriškiausių dainų šalis... O jie troško geriau pažinti tikrąją Lietuvą — praeities ir dabartinę.

Aukštesniosios lituanistinės mokyklos vadovėlyje A. Balašaitienė pasigenda „gražių, suprantama, taisyta, gryna kalba parašytų mūsų liaudies pasakų" („Dirvos" Nr. 1) ir taip pat kritikuoja originalių senovės liaudies dainų įtraukimą į tą patį vadovėlį.

Neneigiu, kad pradžios mokyklai tinka dabartine kalba perrašytos pasakos. Tačiau aukštesniojoj mokykloj jau reikia pateikti tautosakos originalus, kaip jie buvo užrašyti iš liaudies lūpų. Čia kaip tik tiktų pačios A.B. propaguojamas „lyginamasis dėstymo būdas". Juk amerikietiškose gimnazijose mokiniai senąja anglų kalba skaito anglų tautosakos bei Chaucerio „Canterbury tales" ištraukas ir Shakespearo dramas. Skaitant tautosaką ir senųjų raštų ištraukas, reikia mokiniams paaiškinti apie kalbų keitimąsi, svetimų kalbų įtaką ir kalbininkų pastangas lietuvių kalbą gryninti.

A. Balašaitienė pripažįsta, kad reikia plėsti mokinių žodyną, ypač „supažindinant juos su lietuviškais kasdieninio gyvenimo terminais" („Dirvos" Nr. 1), bet kritikuoja aukštesniosios lituanistinės mokyklos literatūros vadovėliuose išspausdintų skaitinių žodyną. Kokie gi žodžiai jai „užkliūva"? Ne vien tik tautosakoj užtinkami archaizmai bei barbarizmai, bet ir tokie kasdieniški žodžiai, kaip replės, plaktukas, brūžeklis, pakoja, šeiva. Mano naujoje elektrinėje siuvamoje mašinoje yra ir šeiva, ir pakoja. O kiek gi vyrų namuose apsieina be replių ir plaktuko? Tai kaip gi atskirti „gerus" kasdieninius žodžius nuo „blogų"?

Nepaneikime mūsų jaunimo intelektualinio subrendimo ir pajėgumo mokytis. Jie tikisi lituanistinėje mokykloje sužinoti tiesą apie Lietuvą. Neapvilkime jų.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Miami, Fla.

ĮVAIRŪS RENGINIAI

Naujoji Miami Amerikos Lietuvių Piliečių klubo valdyba yra numačiusi kiekvieną sekmadienį klube suruošti kokį nors minėjimą, koncertą ar žinomų aktorių, rašytojų pasirodymą. Visiems ir visada užteks klubo virėjo paruoštų pietų.

Sausio 23 d., sekmadienį įvyko Klaipėdos krašto prisijungimo prie Lietuvos minėjimas su paskaita ir menine dalimi.

Sausio 30 d., sekmadienį, 3 val. p. p. bus žinomos aktorės, režisierės El. Dauguvietytės-Kudobienės rečitalis.

Vasario 6 d., sekmadienį, 4 val. p. p. per pietus bus pagerbtas šio klubo organizatorius, klubo patalpų statytojas, remontuotojas Adomas Noreika.

Vasario 13 d., 3 val. p. p. Vasario 16 d. minėjimas. Paskaita — žurnalisto Vytauto Meškausko. Meninėj daly sol. Algis Brazis ir akomponiatorė Aldona Braziene. Minėjimas pradedamas šv. Mišiomis Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje 1:30 min. p. p.

Kovo 6 d., sekmadienį, numatomas žinomo aktoriaus Henriko Kačinsko pasirodymas ir toliau daromi susirašinėjimai dėl suruošimo programų su žinomais solistais ir solistėmis.

Kai dabar prasidėjo šiaurinėj Amerikos daly didesni šalčiai ir sniego pūgos, į pietinę Floridą atvyksta kasdien daugiau ir daugiau lankytojų ar atostogautojų. Kai lietuviams atostogautojams atsibos kaitintis karštoj Floridos saulėj, nesigailės sekmadienio popietėj atsilankę į Miami Amerikos Lietuvių piliečių klubą, čia susitiks su pažįstamais ir išgirs kultūringą programą, pavalgys pietus ir mėgėjai pasišoks prie geros šokių muzikos.

Dėl spaudoj pasirodžiusių žinių apie pastebėjimą Floridos pakrantėse ryklių, dabar tie patys vand. pakrančių stebėtojai ir vandens sargai dažnai skelbia, kad visi papludymiai saugūs, jokių pavojų nėra ir vandens temperatūra virš 70 laipsnių.

Ig.

A. † A. LAIMAI BOBELYTEI-JASAITIENEI mirus,
jos vyrui dr. Stasiui Jasaičiui, vaikams Daliai ir Jurgiui, jos broliams dr. Kaziui Bobeliui ir inž. Jurgiui Bobeliui su šeimomis nuoširdžią užuojautą reiškia kartu liūdėdami

KRIKŠTO MAMA ELENA GRUDZINSKIENĖ
GENĖ TREIMANIENĖ
NIJOLĖ IR VALENTINAS KENTAI
ALDONA IR DR. GEDAS GRINIAI
RIMA IR ANTANAS GUDAIČIAI

A. † A.
STASEI ŽADVYDIENEI mirus,
jos liūdinčiam vyrui Osvaldui reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą.

LEONIJA IR JUOZAS GEDMINTAI
DANUTĖ IR JUOZAS MITKAI
MARYTĖ IR PRANAS SUŠINSKAI
ONA IR STASYS DEVEIKIAI
LIUDAS REIVYDAS

A. † A. SOFIJAI TOLIUŠIENEI
mirus,
jos sūnui skautininkui JUOZUI TOLIUŠIUI ir kitiems ARTIMIESIEMS reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGOS TARYBOS PIRMIJA

A. † A. SOFIJAI TOLIUŠIENEI
mirus, dukrai Danutei Juodgudienei su šeima ir visiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

LIETUVIŲ OPERA

A. † A. LAIMAI JASAITIENEI
nelauktai mirus, jos vyrui dr. Stasiui Jasaičiui, dukrai Dalei, sūnui Jurgiui, broliams dr. Kaziu Bobeliui ir inž. Jurgiui Bobeliui reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

ONA IR VLADAS VAITKAI

A. † A. LAIMAI BOBELYTEI-JASAITIENEI mirus,
reiškiame gilią užuojautą vyrui Staniui, dukrai Daliai, sūnui Jurgiui, broliams Kaziui ir Jurgiui su šeimomis.

BIRUTĖ IR ANTANAS ČIURIAI

A. † A. LAIMAI BOBELYTEI-JASAITIENEI mirus,
vyrui STASIUI, DUKRAI ir SŪNUI, broliams KAZIUI ir JURGIUI BOBELIAMS ir jų ŠEIMOMS reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą ir jungiamės liūdesy.

EDVARDAS IR LIALĖ LAPAI

A. † A.
DR. IGNUI SAVICKUI
Lietuvoje mirus, liūdintį brolį Joną ir šeimą giliai užjaučiame

ROMAS IR LIUDA MACIONIAI

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS
Sudarė ALGIRDAS GUSTAITIS. Braižė Kęstutis Stropus. Žemėlapiui 14-kos Lietuvos miestų herbų nupiešė dail. T. Valius.
Žemėlapio kaina su persiuntimu $12.00, žemėlapis nelankstomas.
Išleido Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje ir Lietuvos Istorijos Draugija. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street,
Chicago, Ill. 60629

A. A.
VLADAS SIPAVIČIUS
Dar vienas tautos sūnus — vaikystę ir jaunystę praleidęs brangios Tėvynės žaviose Nevėžio pakrantėse, mokslus išėjęs mielajame Kauno mieste, vėliau atvykęs į Ameriką, netikėtai paliko mus visus 1983 m. sausio 24 d. Philadelphijoje.
Skausme — ŽMONA, SESUO, SVAINIS ir BROLIS su SESERIMIS Lietuvoje.

A. † A.
Laimai Bobelytei-Jasaitienei mirus,
jos VYRUI, VAIKAMS, broliams: DR. KAZIUI BOBELIUI, inž. JURGIUI BOBELIUI ir ARTIMIESIEMS nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi
KAZYS PABEDINSKAS
JONAS IR IRENA PABEDINSKAI SU ŠEIMA
LEONAS IR BIRUTĖ PABEDINSKAI SU ŠEIMA

A. † A. ZOFIJAI TOLIUŠIENEI
mirus,
Lietuvos Dukterų draugija liūdi netekus ilgus metus buvusios veiklios centro valdybos narės, ir gilą užuojautą reiškia liūdinčioms dukterų ALDONOS ir VYTAUTO MARKEVIČIŲ ir DANUTĖS ir JONO JUODGUDŽIŲ šeimoms, sūnų JUOZO ir ZIGMO šeimoms ir visiems velionės artimiesiems.
LDD Centro Valdyba

Brangiai mamytei
A. † A.
SOFIJAI TOLIUŠIENEI mirus,
likusius SŪNUS, DUKTERIS ir ARTIMUOSIUS nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.
ELENA DOVILIENĖ
LIUCINA IR JURGIS GRIGALAUSKAI

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS NARIAI
STEPONAS C. LACK (Lackawicz) ir SŪNŪS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410
PETRAS BIELIŪNAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Lietuvių Moterų Federacijos** Chicagos klubo narės prašomos gausiai dalyvauti metiniame narių susirinkime, kuris bus sausio 30 d. 1 val. p. p. Liet. Tautiniuose namuose. Bus renkama nauja klubo valdyba ir aptariama tolimesnė klubo veikla. Narių dalyvavimas būtinas.

× **Žemaičių moterų trio** — B. Stravinskienė, A. Underienė ir D. Varaneckienė — vadovaujamas muz. K. Skaisgirio ir pianistės D. Eitutytės, atliks meninę programą Cicero ateitininkų rengiamame vakare vasario 5 d. Šv. Antano par. salėje, Cicero, Ill. Visuomenė kviečiama pasigėrėti įdomia programa, vakariene ir šokiais.

× **Šv. Kryžiaus ligoninės savanoriai** paaukojo 60,000 valandų, pagelbėdami negalintiems pasirūpinti maistu ar kitomis priemonėmis. Savanorišką darbą aukojo apie 160 moterų 12 vyrų ir 55 jaunos ponios. Maistą nuvežė pereitais metais 528 ligoniams — iš viso 22,318 maisto davinių. Taip pat aplankė slaugymo namus ir padėjo seneliams.

× **Švč. M. Marijos Gimimo** parapijos biuletenyje kviečiami visi apylinkėje gyvenantieji lietuviai įsirašyti į parapiją, nes reikia atsiminti, kad "kiekvienas geras lietuvis katalikas priklauso lietuvių parapijai". Tai prisimintina ypač parapijų metais.

× **Danguolė Valentinaitė,** LB Gage Parko apylinkės pirmininkė, pasinaudodama savo darbovietėje veikiančia "matching funds" programa, Gage Parko apylinkės 500 dol. auką Lituanistikos katedrai padvigubino.

× **Jaunimo centro Moterų klubas** kviečia visus šį sekmadienį, sausio 30 d., po Mišių atsilankyti į Jaunimo centro kavinę pusryčių — kugelio ir karštų spurgų paragauti.

× **Pensininkų sveikatos reikalai,** kultūrinė programa, užkandis Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 val. p. p. Visi laukiami.

× **Vadovėlį lietuviškai nemokantiems,** parengtą dr. D. Tamulionytės vardu "Lietuviais norime ir būt", Švietimo taryba jau išleido. Vadovėlis 394 psl., su spalvotomis iliustracijomis, numatytas dvejiems metams. Kaina su persiuntimu 20 dol. Vadovėliui pritaikytų pratimų kaina 3 dol. Mokykloms ir platintojams duodama nuolaida. Užsakyti pas A. Kareivą, 6559 So. Richmond, Chicago, Ill. 60629, tel. 312—737-4246. (sk.).

× **"Draugo" administracijos organizuojama** 18 dienų kelionė į Šv. Žemę, Egiptą ir Graikiją. Išvykstame balandžio 21 d. Suinteresuoti prašomi skubiai registruotis American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. 312—238-9787. "Draugo" vardu kaip palydovas vyksta kun. Jonas Duoba. (pr.)

× **Į "Draugo" premijuoto romano** premijos įteikimo iškilmes ir koncertą bilietus jau galima įsigyti **Vaznelių Gifts International** parduotuvėje, 2401 W. 71st St., Chicago, Ill. Tel. 471-1424. Bilietų kainos: 12, 10, 6, 5 ir 4 dol. Koncerto programą atliks New York Metropolitan operos solistė **M. Niska** ir sol. baritonas **Algis Grigas.** Akompanuoja muz. **A. Vasaitis.** Koncertas bus kovo mėn. 19 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje, Chicagoje. (Pr.).

× **Vladas Vijeikis ir Dainuojančios Žemaitės** atliks meninę programą pobūvyje su naujuoju lietuvių jėzuitų provinciolu kun. Antanu Saulaičiu. Pobūvis bus Jaunimo centro kavinėje sausio 28 d., penktadienį, 7 val. vak. Visi kviečiami dalyvauti.

× **Rita Markelytė - Dagienė,** pasižymėjusi dainininkė, dainų žodžių ir muzikos kūrėja, šiais metais gavo daug pakvietimų atlikti meninę programą Vasario 16 minėjimuose. Meninę programą ji atliks Beverly Shores Nepriklausomybės šventės minėjime, vasario 20 d. 2 val. p. p.

× **Loretto ligoninė** neseniai įsitaisė vadinamą C. T. Scanner, kuris moderniai medicinai padės atlikti skubesnius ir patikimesnius tyrimus. Ligoninės kapelionas aparatą pašventino, o radiologijos skyriaus vedėjas džiaugiasi technišku medicininių tyrimų patobulinimu.

× **Putnamo seselių rėmėjų** tradicinė vakarienė bus kovo 20 d. Jaunimo centre. Meninę programą atliks Irenos Veleckytės baleto studijos mokiniai.

× **Valdemaras Šadauskas vadovaus** Šaulių s-gos rengiamai kultūrinei popietei Šaulių namuose vasario 6 d., sekmadienį. Po programos kavutė ir užkandžiai.

× **Saleziečių kalendorius 1983 metams,** išleistas Italijoje, gausiai iliustruotas, pasiekė redakciją. Kalendorius yra aštuonių lapų, tai yra po du mėnesius ant kiekvieno lapo ir viršeliai. Gražiai išleistas, su šventųjų ir švenčių paminėjimais.

× **"Muzikos Žinios",** 1982 m. pirmo pusmečio numeris, yra prisiųstas redakcijai. Šiame numery plačiai aprašytas a. a. sol. Irenos Stankūnaitės - Silvos gyvenimas, muzikinė veikla ir iliustruotas jos nuotraukomis. Taip pat yra straipsnis apie komp. kun. T. Brazį, muz. J. Dambrauską, plati Jaunimo centro muzikinė apžvalga, daug informacijos. Yra keletas puslapių giesmių su gaidomis. Redaguoja muz. A. Giedraitis, leidžia Lietuvių Vargonininkų-Muzikų sąjunga. "Muzikos Žinios" gražiai išspausdintos M. Morkūno spaustuvėje.

× **Rinktinė PLJ sąjungos** jaunų dailininkų meno paroda bus II Pasaulio Lietuvių dienų metu Illinois universiteto Chicagoje architektūros fakulteto meno galerijoje. Lietuvių kilmės jaunimas iki 33 m. amžiaus kviečiamas savo darbų skaidres ar nuotraukas įteikti komisijos pirmininkei Birutei Šontaitei, PLD raštinė, 5620 So. Claremont ave., Chicago, Ill. 60636 iki kovo 1 d. Skaidres ir nuotraukas reikia pažymėti vardu ir pavarde, pavadinimu, technika ir dydžiu. Skaidrės ir nuotraukos bus grąžinamos tik kartu atsiuntus sau adresuotą ir užmokėtą voką.

× **Dr. A. Broel-Plateris,** Bethesda, Ma., visuomenininkas, lietuviškos kultūros rėmėjas, atsiuntė 25 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Iš Lietuvos gauta liūdna žinia,** kad Marijampolėje mirė a. a. Petrutė Lazauskaitė-Matulevičienė, Vinco Lazausko, gyv. Baltimorėje, ir Izabelės Stončienės, Chicagoje, sesuo. Laidojama sausio 29 d., Vilkaviškyje. Tai jau antra mirusi sesuo. A. a. Adelė Lazauskaitė-Bačinskienė prieš trejus metus buvo užmušta ant gatvės pravažiuojančio sunkvežimio. Už jų abiejų sielas šv. Mišios bus atnašaujamos šį šeštadienį, sausio 29 d., 10 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Gimines ir prietelius prašome prisiminti maldose.

Liūdinti

sesuo Izabelė Stončienė

(pr.).

Mokslo ir Pramonės muziejuje sausio 10 d. pasirašo pra šymą pašto viršininkui, kad būtų išleistas Dariaus ir Girėno ženklas. Iš kairės: J. Adomėnas, buvęs Dariaus ir Girėno posto komandierius J. Paukštis, LB atst. J. Žadeikis, pašto viršininko pavaduotojas ir gen. pašto virš. W. F. Bulger. **Nuotr. P. Malėtos**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PAVERGTŲ TAUTŲ KOMITETAS UŽ BYRNE

Chicagoje Pavergtų tautų komitetas su merės Jane Byrne rėmėjų talka sausio 25 d. Bismark viešbuty suruošė tautinių grupių, vadovaujančių žmonių susitikimą su mere J. Byrne. Atvykusieji buvo pavaišinti. Pobūvį pravedė Pavergtų tautų komiteto pirmininkas I. Bergmanis.

Atvykusi merė J. Byrne pasisveikino su dalyviais. Savo kalboje ji iškėlė tautinių grupių įnašą į Chicagos miesto pažangą. Ji pabrėžė, kad ateiviai atstovauja daugeliui Europos kultūrų. Jie daug prisidėjo, kad miestas praturtėjo kultūrinėmis apraiškomis ir savo patrauklia architektūra. Tų laimėjimų buvo paveikta Tarptautinių parodų komisija, atvykusi iš Europos, ir tai padėjo nuspręsti, kad Pasaulinę parodą nutarta ruošti Chicagoje. Merė Byrne pasisakė vertinanti etnines grupes, prašė remti ją rinkimuose.

Adv. Z. Forowycz paskelbė, kad Pavergtų tautų komitetas Chicagoje nusprendė paskelbti, kad remia jos kandidatūrą į merus.

Priėmime dalyvavo apie 120 žmonių, jų tarpe keliolika lietuvių veikėjų. **J. Pr.**

CHICAGOS VAKARINIAI PRIEMIESČIAI

Jau praėjo visi metai nuo Lietuvių Kultūros draugijos "Aušros" įkūrimo. Šios draugijos tikslas — Chicagos vakariniuose priemiesčiuose įsigyti nuosavus namus, kuriais galėtų naudotis visi lietuviai ir lietuviškos organizacijos bei mokyklos. Turime daug pasiryžimo ir apylinkės lietuvių pritarimą šį tikslą pasiekti. Praėję metai buvo darbingi, suburiant mus bendram siekimui. Adv. G. Čepėnas tvarko dr-jos teisinius reikalus; šiuo metu laukiam patvirtinimo dėl mokesčių nurašymo statuso (tax exempt). Valdžios nepaskubinsi — reikia palaukti.

Draugijos renginių komitetui vadovauja energinga jaunosios kartos lietuvaitė Lilly Mažeikienė. Jos rūpesčiu ir darbu praėjusiose Lietuvių dienose Chicagoje garsinom "Aušros" vardą, pardavinėdami (pagal lietuvišką tradiciją!) dešras su kopūstais. Rugsėjo mėnesį šis komitetas suruošė vartotų reikmenų ir drabužių išpardavimą. Diena buvo lietinga, bet pirkėjų suvažiavo. Pavasarį vėl ruošiame panašų išpardavimą. Šie renginiai įgalino mus apsimokėti smulkesnes išlaidas ir nario mokesčio bei aukų iždas nebuvo paliestas.

Kovo 20 d. 12 val. vidurdienį Carriage Green Country Club patalpose rengiame pietus ir madų parodą. Šio renginio vadovė yra Laima Trinkūnienė. Tikimės sulaukti svečių ne vien iš apylinkės, bet ir iš Chicagos; ne tik ponių, bet ir ponų! Jei sulauksim pritarimo, šis renginys galbūt taps tradicija.

Kovo mėn. šaukiamas metinis dr-jos narių susirinkimas, kuriame bus renkama nauja taryba. Prašome visus iš anksto susimokėti nario mokestį. Tai iš anksto atlikus, liks daugiau laiko aptarti svarbesnius klausimus.

Dabar mūsuose yra tokia padėtis: ieškom patalpų pamaldoms, lit. mokyklai, renginiams ir susirinkimams. Jas išsinuomavę, vežame iš namų puodus kavai, knygas bei kitus reikmenis. Po renginio vėl viską gabename namo. Savo pastogę turėdami, sutaupytumėme ir laiką, ir energiją, ir erzelį.

Prieš keletą metų į Naperville atsikėlė nuolatiniam apsigyvenimui viena pensininkų šeima. Šie lietuviai dalyvauja visuose renginiuose, jie pirmieji įstojo į "Aušros" draugiją, šiais metais susimokėjo nario mokestį, pridėdami auką ir mielą laišką. Tai Jurgis ir Ona Damai. Džiaugiamės, kad jie įsijungė į mūsų apylinkės judrų gyvenimą. Kad visi mūsų kaimynai tokie būtų!.. Kviečiame ir visų laukiame!

Baniutė Kronienė

PAŠTININKAI AUKOJO DAUŽVARDŽIO FONDUI

Sausio 6 d. Onos Idzelienės bute Chicagoje buvo susirinkusi pirmajam šių metų posėdžiui Lietuvių paštininkų sąjungos septintam terminui visuotiname narių susirinkime, įvykusiam praėjusių metų gruodžio 12 d., perrinktoji valdyba. Posėdyje pasiskirstė pareigomis: pirmininku Jonas Indriūnas, sekretorium Jurgis Janušaitis, iždininku Julius Pocius, valdybos nariai įvairiems reikalams — Kostas Repšys, Kotryna Repšienė, Ona Idzelienė ir Rožė Miliauskienė.

Buvo aptarta šių metų veikla. Iždininkas Julius Pocius padarė pranešimą apie iždą. Paskutinis renginys — tradicinės kūčios praėjo sėkmingai, nors šis renginys iždo nepapildė. Kasoje turima daugiau kaip šešis šimtus dolerių. Paskirta Vasario 16 d. proga auka Lietuvos laisvinimo reikalams.

Džiugu pažymėti, kad valdyba nutarė paremti ir Daužvardžio fondą stambesne auka. Tai pirmoji organizacija, šiais metais aukojusi Daužvardžio fondui. Paštininkams nuoširdžiai dėkoja Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyba, kuri globoja ir rūpinasi Daužvardžio fondo ugdymu ir išlaikymu. Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyba rūpinasi ir jaunų spaudos bendradarbių ugdymu. Praeityje iš Daužvardžio fondo buvo skiriamos aktyviesiems jauniesiems spaudos bendradarbiams premijos, kurios būdavo įteikiamos gražiuose Spaudos baliuose.

Dabartinė LŽS-gos centro valdyba jaunų spaudos bendradarbių ugdymu rūpinasi. Pradėjo jų registraciją. Numatomas sušaukti jų bendras pasitarimas, kur bus aptarta ir jų organizavimo reikalai.

Lietuvių paštininkų sąjungos valdyba kasmet paremia savo kad ir kukliomis aukomis mūsų spaudą, radijo valandėles ir kitų organizacijų darbus.

JJRŠ

× **Genovaitė Bielskienė,** gyv. Lighthouse Point, Fla., atsiuntė 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių su prierašu: "Linkiu visiems "Draugo" darbuotojams geros sveikatos ir Dievo palaimos Naujuose Metuose". Nuoširdus ačiū už auką ir linkėjimus.

× **Danutė Juras,** Westchester, Ill., pratęsė "Draugo" prenumeratą ir pridėjo 15 dol. auką su prierašu: "... tai auka tęsti kultūrinį darbą". Labai ačiū.

× **"Dainavos" jaunimo stovykla** su geriausiais linkėjimais siunčia 20 dol. auką lietuviškai spaudai paremti". Pasirašė S. Smalinskas, iždininkas. Labai dėkojame.

× **Dr. J. Jurgilas,** Rancho Santa Fe, Cal., dr. Stepas Matas, Independence, Ohio, dr. Alexander Narvidas, gyv. East Northport, N. Y.. Kazys Mileris, Hamilton, Ont., Kanada, Felicijus Prekeris, San Jose, Cal., V. Rimas, Riverside, Ill., Romas Petrauskas, Elizabeth, N. J., atsiuntė aukų po 10 dol. kiekvienas. Labai ačiū.

× **Stepas Ingaunis,** gyv. Hot Springs, Ark., visuomeninikas, Antanas Paužuolis, Chicago, Ill., Kostas Mašiotas, Lemont, Ill., Antanas Mikštas, Chicago, Ill., Algirdas Čepulis, Phich, Pa., Jonas Jacinavičius, Chicago, Ill., atsiuntė už kalėdines korteles ir kalendorių po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Kun. V. Katarskis,** Dayton, Ohio, pratęsė prenumeratą, užsisakė naujausių leidinių ir dar pridėjo 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Kun. F. O. Kireilis,** Chicago, Ill., Vytautas Žemaitis ir Pranė Skruodys, Cicero, Ill., Alfonsas Leparskas, Marren, Mich., Norb. Olšauskas, Detroit, Mich., L. Briedis, Maywood, Cal., Barbora Juraškienė, Walcott, Conn., P. Sodeika. Willard, Ohio, Juozas Virškus, West Palm Beach, Fl., atsiuntė už kalėdines korteles ir kalendorių po 10 dol. aukų. Labai dėkojame.

IŠ ARTI IR TOLI

VOKIETIJOJE

— **A. a. Bernardas Povilionis,** Hamburgo LB narys, mirė pereitų metų spalio 22 d. Palaidotas Geesthachto - Spakenber-Waldfriedhof kapinėse spalio 28 d. Laidojimo apeigas atliko kun. V. Šarka. Velionis buvo gimęs 1905 m. kovo 30 d. Gostgalio km., Linkuvos par., Šiaulių apskr.

— **A. a. Anna Reinke - Ona Krauzaitė Rinkienė** mirė Luebecke pereitų metų lapkričio 25 d. Palaidota Vorwerker kapinėse Luebecke. Velionė buvo gimusi 1898 m. kovo 20 d. Vilkaviškio apskr. Nepriklausomoje Lietuvoje gyveno Kaune.

× **A. a. Marija Labrancytė-Brakienė** mirė Berlyne gruodžio 12 d. Urna pargabenta į Pinnebergo kapines ir palaidota šalia anksčiau mirusios sesers Bumbulienės. Prieš mirtį buvo atvykęs sūnus Ramūnas iš JAV, kitas sūnus, buvęs Sibiro tremtinys ir gyvenąs Vilniuje, aplankyti savo motinos leidimo negavo. Velionė buvo gimusi 1891 m. birželio 20 d. Labranciškiuose, Klaipėdos krašte, 1914 m. ištekėjo už Mažosios Lietuvos veikėjo dail. Adomo Brako. Ji su sūnum Ramūnu buvo bolševikmečiu "repatriavusi" į Vokietiją, o jos vyras ir kitas sūnus buvo išvežti į Sibirą. Velionė buvo emigravusi į JAV, bet vėliau grįžo ir gyveno iki mirties Berlyne.

— **Saaro krašto lietuviai** spalio 30 d. Wiebelskirchene paminėjo Maironio sukaktį. Pamaldas evangelikams laikė kun. Fr. Skėrys. Minėjime dalyvavo iš Vasario 16 gimnazijos mokinės Gabija Diavaraitė, Renata Iešmantaitė, Silvija Mickūnaitė ir Mirga Šaltmiraitė. Po pamaldų Saaro krašto LB apylinkės pirmininkas Algirdas Palavinskas skaitė paskaitą apie Maironį, o mokinės padeklamavo Maironio eilėraščius. Mirga Šaltmiraitė dar paskambino kanklėmis. Kun. F. Skėrys pranešė apie šiais metais liepos 1-3 d. įvyksiantį lietuvių evangelikų liuteronų sinodą Chicagoje. Į sinodą lietuvių evangelikų liuteronų Saarlando ir Rheinlando-Pfalzo atstovu išrinktas dr. Stasys Šereika.

— **Kun. Jakob Foerg,** Jėzaus Širdies misijonierių kongregacijos narys, gyvenąs Linze, Austrijoje, nuoširdžiai rūpinasi pavergtaisiais ir įkalintais ok. Lietuvoje ir Sov. Rusijoje. Jis yra daug parašęs laiškų, straipsnių, nurodydamas įkalintųjų pavardes ir siūlydamas Kalėdų ar Velykų proga pasiųsti jo nurodytais adresais sveikinimo ir linkėjimų atvirutes. Jis yra aktyvus "Christian Solidarity International" sąjūdžio narys. Naudojasi "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikomis" (iš vertimų), mokosi lietuvių kalbos, kad galėtų geriau orientuotis slaptos spaudos dokumentuose, ir Vasario 16 gimnazijoje įsigijo knygų. Jam galima parašyti šiuo adresu: Hohw. Jakob Foerg, Herz - Jesu - Misionare, Baumbachstr. 28, A-4020 Linz, Austria.

— **Lietuvių Kultūros Institutas** gruodžio 4-5 dienomis turėjo metinį suvažiavimą, kuriam pirmininkavo instituto pirm. V. Bartusevičius, sekretoriavo dr. K. J. Čeginskas. Pereitais metais išleisti du Instituto leidiniai. Archyvą tvarko istorikas A. Šmitas. Biblioteką, kurią sudaro palikimai dr. J. Griniaus, dalis dr. A. Geručio ir kitų, pažadėjo tvarkyti dipl. bibliotekininkas A. Hermanas. Į valdybą dar išrinktas dr. V. Lenertas. Sveikino dr. A. Gerutis, LB valdybos sveikinimus perdavė Živilė Grodbergienė. Paskaitas skaitė dr. P. Reklaitis, A. Hermanas, dr. K. J. Čeginskas, kun. J. Dėdinas. Susirinkimą baigė pirm. V. Bartusevičius, apžvelgdamas nueitą instituto kelią ir planus ateičiai, kad išlaikytų lietuviams ir Lietuvai svarbius dokumentus, lituanistiką liečiančias knygas ir lietuvišką biblioteką.

— **Vasario 16 gimnazijoje** gruodžio 17 d. buvo bendros kūčios, kurių metu paminėtos 28-tos kūčios. Apie Kūčias kalbėjo kun. F. Skėrys. Žvakutes uždegė kuratorijos pirm. kun. A. Bernatonis, LB vald. vicepirm. Ž. Grodbergienė ir direkt. A. Šmitas. Buvo suvaidinta Vandos Frankienės "Gyvieji Žaisliukai", režisuoti M. Šmitienės ir J. Vaičiulaitytės. Senelis buvo svečias iš JAV kun. A. Saulaitis.

AUSTRALIJOJE

— **Australijos Liet. Kat. federacijos** suvažiavimas vyko gruodžio 27 d., Lietuvių dienų metu Melbourne. Pagrindinę paskaitą skaitė kun. A. Spurgis, MIC, Aptarti lietuvių katalikų bei jų parapijų veiklos klausimai. Dalyvavo 49 balsavimo teisę turintieji atstovai ir kiek svečių. Perrinkta valdyba, kurią sudaro Valentinas Čižauskas, Halina Statkuvienė, Vida Vaitiekūnienė, Elvyra Šemetienė, Vincas Žemaitis, Juozas Keblys, Juozas Jurgelaitis, Edv. Maganavičius. Federacijos dvasios vadas — kun. Pr. Vaseris.

— **Australijos Lietuvių dienos,** suruoštos Kalėdų atostogų metu Melbourne, praėjo sėkmingai. Jų atidarymo metu Šv. Patriko katedra (1200 vietų) buvo pilna lietuvių, suvažiavusių iš įvairių Australijos liet. kolonijų. Be kitų aukštų svečių, dalyvavo arkivyskupas Sir Lottle. Iškilmingo posėdžio metu suvažiavimo dalyviai susilaukė daugybės Australijos valdžios pareigūnų ir lietuvių organizacijų bei veiksnių vadovų sveikinimų. Meninės programos metu ypatingo dėmesio susilaukė "Spindulio" ansamblis, Onos Razutienės vadovaujamas, atskridęs iš Los Angeles. Kitą programos dalį atliko patys Australijos lietuviai — jų tautinių šokių grupės, chorai.

— **Lietuvių kunigų suvažiavimas** įvyko gruodžio 28 d. Melbourno liet. parapijes namuose. Dalyvavo kunigai: kun: Pr. Vaseris, kun. Pr. Dauknys, kun. A. Spurgis, MIC, kun. Stasys Gaidelis, SJ, kun. dr. P. Bačinskas, kun. J. Petrauskas. Pirmininkavo kun. P. Bačinskas.

OKUP. LIETUVOJE

— **Naujagimių vardai.** Šakių rajono p. m. gruodžio 14 d. "Draugo" laikrašty Civil. metrikacijos skyr. vedėja J. Žemaitienė rašo, kad 1981 m. populiariausias mergaitės vardas ten buvo Laura, berniuko — Gediminas, 1982 m. mergaitės — Jurgita, berniuko — Mindaugas. 1981 m. užregistruotos 28 Lauros, 23 Jurgitos, 18 Neringų, po tiek pat Kristinų bei Renatų, 14 Giedrių, po keletą — Agnių, Aušrų, Erikų, Ernestų, Inetų, Vidų, Gitanų, Ingridų, Viktorijų, Jolitų, Ilonų, po dvi — Dulių, Laimų, Nijolių, Rasitų, Virginijų. Berniukų vardai daugiausia Gediminai ir Mindaugai, o po jų buvo 22 Tomai, 20 Kęstučių, 18 Darių, 13 Ramūnų, 12 Marių, 10 Andrių, 8 Sauliai ir Remigijai. Paskutiniais metais labai sumažėję "taip vadinamų tradicinių" vardų, ypač mergaičių: Julijų, Marijų, Jadvygų, Onų. Berniukams Juozo, Jono, Antano, Petro, Prano vardai suteikiami, dažniau.

UŽMIRŠTIEMS VAIKAMS

Prie "Chicago Tribune" labdaros fondo veikiąs vadinamas Užmirštų vaikų fondas 1982 m. surinko aukų 343,000 dol. Lėšos panaudojamos dovanoms atsilikusiems vaikams, kuriuos net tėvai kartais užmiršta atidavę į prieglaudą.